

แบบรายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร
ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒
อำเภอ ไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๑.๒
ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ปี๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๑
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรเกษตรกร	๑๑
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๔
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๔
๑.๔.๑ ชนิดสินค้าข้าว	๑๔
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	
๒) ปริมาณผลผลิต	
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	
๔) ภูมิทุนการเพาะปลูก	
๕) ต้นทุนการผลิต	
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	
๑.๔.๒ ชนิดสินค้า มันสำปะหลัง	๒๒
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	
๒) ปริมาณผลผลิต	
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	
๔) ภูมิทุนการเพาะปลูก	
๕) ต้นทุนการผลิต	
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	
๑.๔.๓ ชนิดสินค้า อ้อย	๓๒
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	
๒) ปริมาณผลผลิต	
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	
๔) ภูมิทุนการเพาะปลูก	
๕) ต้นทุนการผลิต	
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	
๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๓๘
๓. การจัดทำ TOWS Matrix	๔๑

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๒.๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

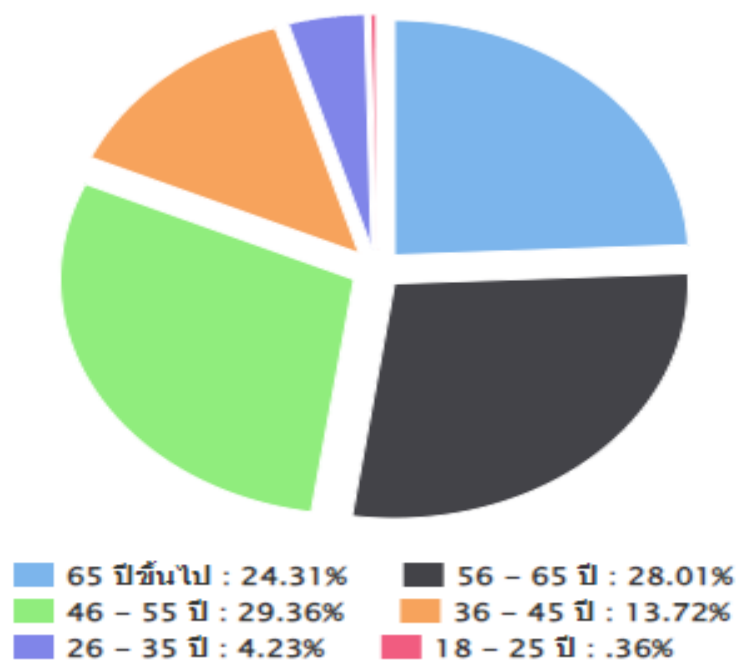
อำเภอไทยเจริญมีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๖,๗๕๓ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือน เกษตรกรอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๗๒ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๔ อายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔๓ อายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๖ อายุระหว่าง ๒๖-๓๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๒ อายุระหว่าง ๑๘ - ๒๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๖๘๓	๒๔.๓๑
๕๖ - ๖๕ ปี	๑,๙๓๙	๒๘.๐๑
๔๖ - ๕๕ ปี	๒,๐๓๒	๒๙.๓๖
๓๖ - ๔๕ ปี	๙๕๐	๑๓.๗๒
๒๖ - ๓๕ ปี	๒๙๓	๔.๒๓
๑๘ - ๒๕ ปี	๒๕	๐.๓๖
รวม	๖,๙๒๒	๑๐๐.๐๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนภูมิแสดงจำนวนครัวเรือนของเกษตรกร อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอไทยเจริญมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๖,๖๗๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๔๘ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๒๔๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๕๒ %

ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๖,๖๗๘	๙๖.๔๘
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒๔๔	๓.๕๒

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนภูมิแสดงร้อยละการประกอบอาชีพ อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

ลักษณะการประกอบอาชีพ

ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

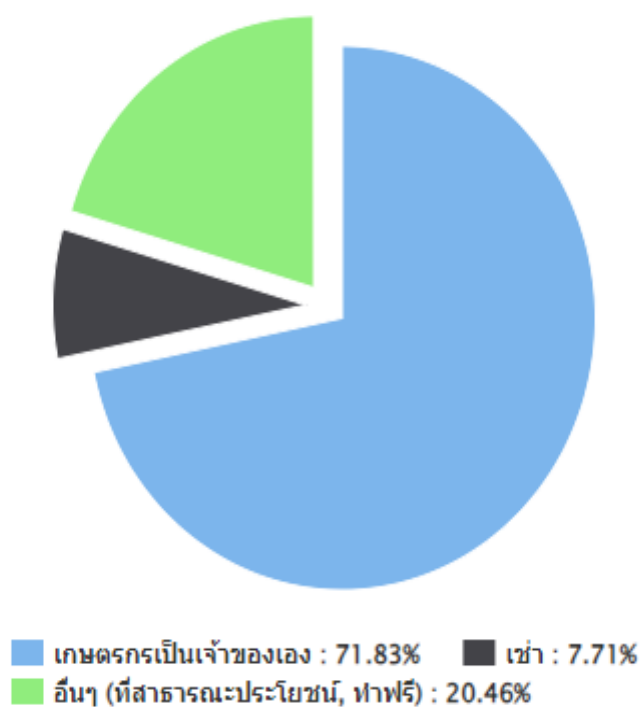
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอไทยเจริญ ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๕,๘๖๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๘๓ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๑,๖๗๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๔๖ และเช่า จำนวน ๖๓๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗.๗๑ ตามลำดับ

ตาราง ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๕,๘๖๗	๗๑.๘๓
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑,๖๗๑	๒๐.๔๖
เช่า	๖๓๐	๗.๗๑

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๖)

ลักษณะการถือครองที่ดิน

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร อำเภอไทยเจริญ พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของตนเอง)

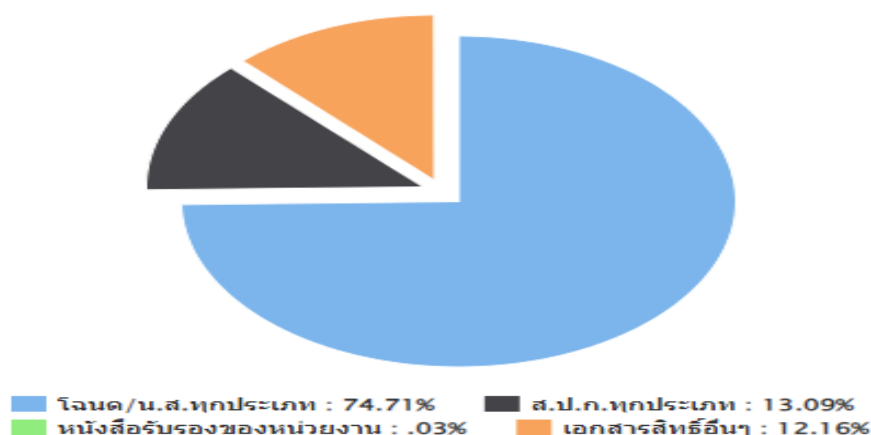
เกษตรกรอำเภอไทยเจริญ มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๗๑ เอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๐๙ หนังสือรับรองของหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓ เอกสารสิทธิ์อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๖

ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

ประเภทเอกสารสิทธิ์(คร่าวๆ)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก.ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์ อื่นๆ	
๔,๗๑๓	๘๒๖	๒	๗๖๗	๕,๘๐๘

แผนภูมิแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอไทยเจริญ

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)

ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตรพ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอไทยเจริญ มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๓ กลุ่ม มีสมาชิก ๙๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๒๓ กลุ่ม สมาชิก ๗๖๐ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๒ กลุ่ม สมาชิก ๔๕ ราย วิสาหกิจชุมชน ๘๖ แห่ง สมาชิก ๑,๖๑๐ ราย สหกรณ์จำนวน ๒ แห่ง สมาชิก ๘๒ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๗ กลุ่ม สมาชิก ๒๐๔ ราย

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
คำเตย	๑	๕๐	๖	๑๘๑	๐	๐	๒๒	๓๙๓	๐	๐	๓	๑๕๐
คำไผ่	๐	๐	๔	๑๖๘	๑	๒๐	๒๐	๔๒๕	๐	๐	๑	๑๐
ไทยเจริญ	๑	๓๐	๖	๑๙๗	๑	๒๕	๙	๑๘๓	๑	๓๕	๑	๑๐
น้ำคำ	๑	๑๐	๕	๑๕๘	๐	๐	๑๙	๓๑๕	๐	๐	๑	๑๗
ส้มผ่อ	๐	๐	๒	๕๖	๐	๐	๑๖	๒๙๔	๑	๔๗	๑	๑๗
รวม	๓	๙๐	๒๓	๗๖๐	๒	๔๕	๘๖	๑,๖๑๐	๒	๘๒	๗	๒๐๔

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไทยเจริญ พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอไทยเจริญ มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๔ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๕ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๕ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๕ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๑ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตรอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏีรูป	
คำเตย		๑	๑	๑	๑				
คำไผ่		๓	๑	๑	๑				
ไทยเจริญ		๒	๑	๑	๑				
น้ำคำ	๑	๓	๑	๑	๑	๑			๑
ส้มผ่อ		๑	๑	๑	๑				
รวม	๑	๑๐	๕	๕	๕	๑			๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไทยเจริญ พ.ศ. ๒๕๖๖

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอไทยเจริญ มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๖๙ คน โดยมีเกษตรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๔๘ ราย หมอดินอาสา ๕ ราย ปศุสัตว์อาสา ๕ ราย ประมงอาสา ๕ ราย อนุรักษ์ชีอาสา ๕ ราย ฝนหลวงอาสา ๑ คน อย่างไรก็ตามอาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอไทยเจริญจังหวัดยโสธร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏีรูปที่ดิน
คำไผ่	๑	๑	๑	๑	๑	๙			
น้ำคำ		๑	๑	๑	๑	๑๒			
ไทยเจริญ		๑	๑	๑	๑	๖			
คำเตย		๑	๑	๑	๑	๑๓			
ส้มผ่อ		๑	๑	๑	๑	๘			
รวม	๑	๕	๕	๕	๕	๔๘			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไทยเจริญ พ.ศ. ๒๕๖๖

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอไทยเจริญมีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอไทยเจริญมีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๗ คน

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ – สกุล	ที่อยู่
น้ำคำ	๑	นายประยูร ปั่นทอง	ม.๕ ต.น้ำคำ อ.ไทยเจริญ จ.ยโสธร
ส้มผ่อ	๑	นายเฉลิม ใจน้อย	ม.๖ ต.ส้มผ่อ อ.ไทยเจริญ จ.ยโสธร
คำเตย	๒	นางนาคแก้ว คำสอน	ม.๗ ต.คำเตย อ.ไทยเจริญ จ.ยโสธร
		นายประเทือง ตาสว่าง	ม.๗ ต.คำเตย อ.ไทยเจริญ จ.ยโสธร
คำไผ่	๒	นายสุทัต สิงห์ยศ	ม.๘ ต.คำไผ่ อ.ไทยเจริญ จ.ยโสธร
		นายคงศักดิ์ ปวงสุข	ม.๒ ต.คำไผ่ อ.ไทยเจริญ จ.ยโสธร
ไทยเจริญ	๑	นายทศพร พรหมจันทร์	ม.๕ ต.ไทยเจริญ อ.ไทยเจริญ จ.ยโสธร
รวม	๗		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไทยเจริญ พ.ศ ๒๕๖๖

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลน้ำคำ อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายประยูร ปั่นทอง อายุ ๕๐ ปี

หมู่ ๕ ตำบลน้ำคำ อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในพื้นที่ตำบลน้ำคำ ส่วนใหญ่ปลูกข้าว ร้อยละ ๙๐ อาศัยน้ำฝนในการทำเกษตร ๑๐๐ % ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ต้นทุนผลิตสูง ราคาปุ๋ยและสารเคมีแพง

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้: เทคโนโลยีการผลิตข้าว

: เทคโนโลยีการเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด

หลักสูตรเรียนรู้:

๑. การลดต้นทุนการผลิตข้าว

๒. การเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด

หลักสูตรบังคับ

๑. วิชา เกษตรทฤษฎีใหม่ / เศรษฐกิจพอเพียง
๒. วิชาการเพาะพันธุ์ปลา (ประมง)

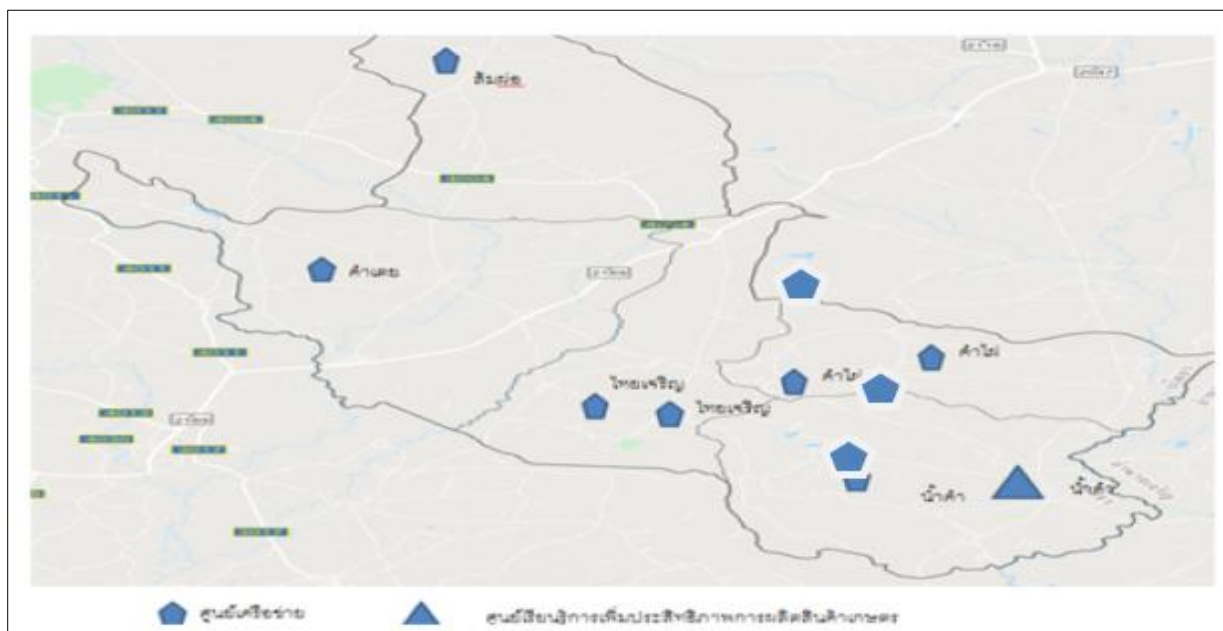
หลักสูตรเสริม

๑. บัญชีต้นทุนอาชีพ องค์การเกษตรกร
๒. การเลี้ยงปลา

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๗ ศูนย์

ตารางที่ ๙ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอไทยเจริญ
จังหวัดยโสธร

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์จัดการดินและปุ๋ยชุมชน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	๗	คำเตย	นายประเทือง ตาสว่าง	๐๘๖๒๑๙๐๕๙๓
๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	๘	ส้มผ่อ	นายถาวร ทับแสง	๐๘๕๒๐๖๓๙๔๖
๓	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านนางช้างเผ่า	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๗	น้ำคำ	นายประยูร คำทอง	๐๖๑๐๓๑๑๐๙๙
๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านโนนบ้านใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๘	คำไผ่	นายสุทนต์ สิงห์โยค	๐๘๑๑๓๖๑๔๔๔
๕	กลุ่มวิสาหกิจผลิตเมล็ดพันธุ์ ข้าว ม.๒ ต.คำไผ่	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว /ศูนย์ข้าว ชุมชน	๒	คำไผ่	นายคงศักดิ์ ปวงสุข	๐๘๐๑๐๑๔๒๙๒
๖	ศพก.เครือข่ายด้านปศุสัตว์	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๕	ไทย เจริญ	นายทศพร พรหมจันทร์	๐๘๔๘๒๙๘๐๒๔
๗	ศพก.เครือข่ายตำบลไทย เจริญ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๕	ไทย เจริญ	นายภูมิถิ่น ชมภูดี	๐๘๔๘๒๙๘๐๒๔
๘	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	๕	คำไผ่	นายสมหมาย อุปชัย	๐๙๓๕๔๖๐๙๗๘
๙	ศูนย์เครือข่ายฟ้าเพียงดิน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๕	น้ำคำ	นายมิตรชัย ปั่นทอง	๐๘๐๒๙๗๔๘๓๔
๑๐	ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๘	น้ำคำ	น.ส.ทิพยาภรณ์ ลาสา	๐๘๕๘๑๓๔๙๒๔

ภาพที่ ๕ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย อำเภอไทยเจริญ

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ อำเภอไทยเจริญ มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่จำนวน ๙ กลุ่ม ได้แก่

- ๑) แปลงใหญ่ข้าว ๖ แปลง (คำเตย ๔ แปลง คำไผ่ ๑ แปลง และน้ำคำ ๑ แปลง)
- ๒) แปลงใหญ่ยางพารา จำนวน ๒ แปลง (ส้มผ่อ ๑ แปลง ไทยเจริญ ๑ แปลง)
- ๓) แปลงใหญ่มันสำปะหลัง จำนวน ๑ แปลง (ตำบลน้ำคำ ๑ แปลง)

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่

ที่อยู่ ๑. แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๒ ตำบลคำเตย

๒. แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๔ ตำบลคำเตย

๓. แปลงใหญ่ข้าวหมู่ ๗ ตำบลคำเตย

๔. แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๙ ตำบลคำเตย

๕. แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๘ ตำบลคำไผ่

๖. แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๗ ตำบลน้ำคำ

กิจกรรม การปลูกข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๙๙๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๑๙๒ บาท (๒๐.%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๔๒๔ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๕๐๙ กิโลกรัม/ไร่ (๒๐.%)
- เป้าหมายรายได้ ๗,๖๓๕ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๓,๑๙๒ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด
๓. การสร้างอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้
๔. การใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม
๕. การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
๖. การจัดตั้งการกองทุนหมุนเวียน

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ยางพารา

- ที่อยู่ ๑. แปลงใหญ่ยางพาราหมู่ ๕ ตำบลส้มผ่อ
๒. แปลงใหญ่ยางพาราหมู่ ๖ ตำบลไทยเจริญ

กิจกรรม การปลูกยางพารา

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๑,๒๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๙๖๐ บาท (๒๐ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๑๒๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๑๔๔ กิโลกรัม/ไร่ (๒๐ %)
- เป้าหมายรายได้ ๒,๔๔๘ บาท/ไร่
- ประมาณการระบายจ่าย ๙๖๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด
๓. การสร้างอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้
๔. การแปรรูปผลผลิต
๕. การใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม
๖. การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
๗. การจัดตั้งการกองทุนหมุนเวียน

ตารางที่ ๑๐.แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ การ ระบายจ่าย	ประมาณการ รายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
การปลูกข้าว					←						→		๓,๑๙๒	๗,๖๓๕
การปลูกยางพารา	←											→	๙๖๐	๒,๔๔๘
													บาท/ไร่	

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูล Young Smart Farmer อำเภอไทยเจริญ

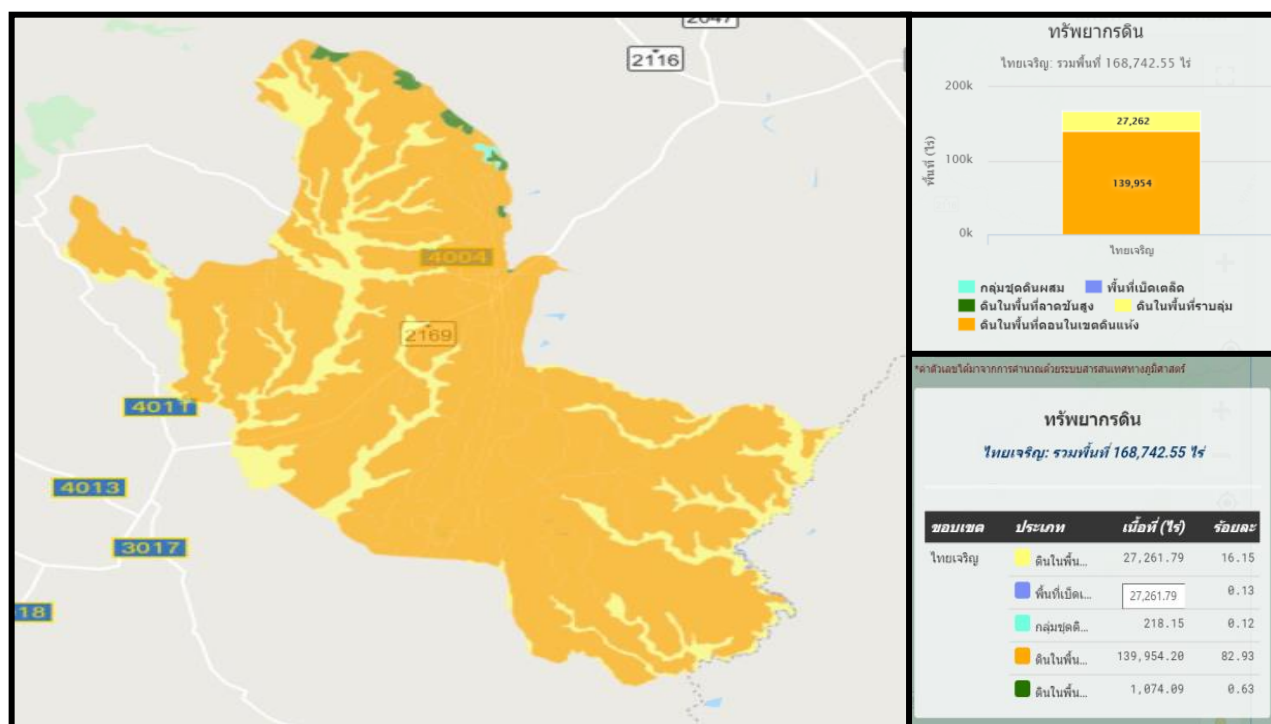
ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่				เบอร์โทรศัพท์
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	
๑	นางสาวขวัญชนก บ้องศรี	๘๓	๘	ส้มผ่อ	ไทยเจริญ	๐๘๗-๙๓๑๔๘๔๒
๒	นางสาวเนาวรัตน์ เขียวดี	๖	๑๑	น้ำคำ	ไทยเจริญ	๐๘๘-๑๐๙๒๓๖๐
๓	ส.อ.หญิงคัทลียา บุญเกิด	๑๕	๗	คำไผ่	ไทยเจริญ	๐๙๑-๗๓๐๘๙๔๕
๔	นางสาวทิพยาภรณ์ ลาสา	๑๒๕	๘	น้ำคำ	ไทยเจริญ	๐๘๕-๘๑๗๔๙๒๔
๕	นายธนภุต สีนวน	๘๓	๒	คำไผ่	ไทยเจริญ	๐๙๘-๑๘๙๑๔๙๑

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๒๗๒๖๑.๗๙	๑๖.๑๕
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๒๓๔.๓๒	๐.๑๓
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๑๘.๑๕	๐.๑๒
กลุ่มชุดดินผสม	๑๓๙๙๕๔.๒	๘๒.๙๓
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๑๐๗๔.๐๙	๐.๖๓
รวม	๑๖๘,๗๔๒.๕๕	

ตารางที่ ๑๒ แสดงทรัพยากรดินอำเภอไทยเจริญจังหวัดยโสธร

ภาพที่ --๖-- แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๕)

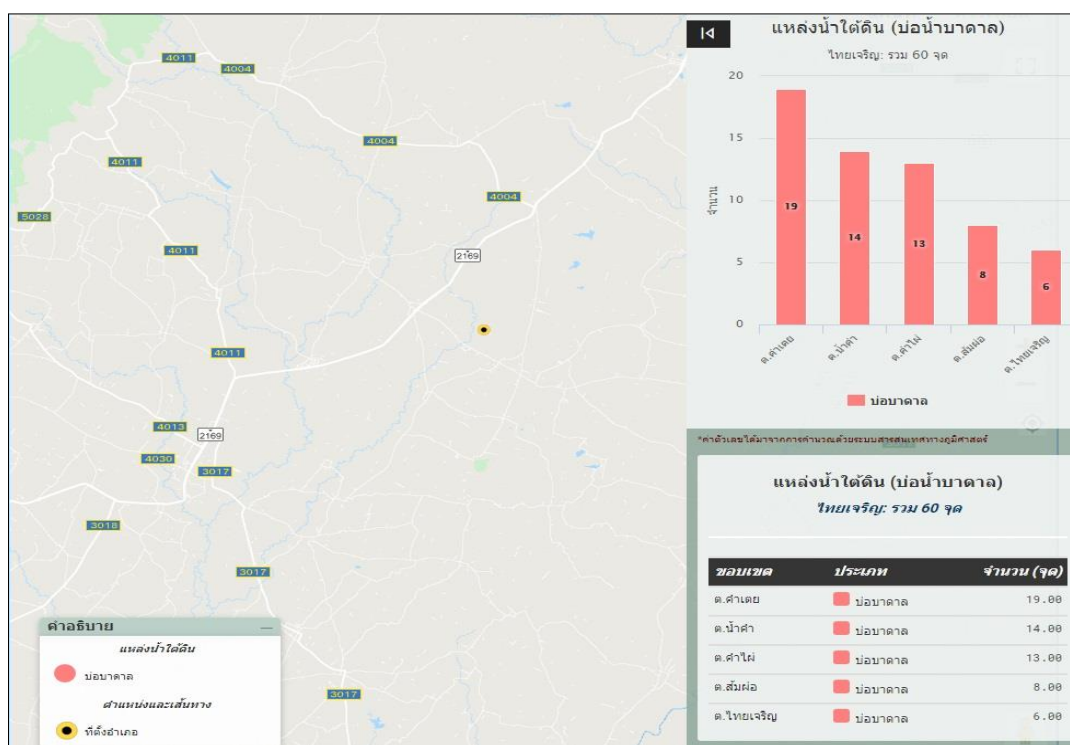
๒) ทรัพยากรน้ำ

อำเภอไทยเจริญ เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณร้อยละ ๙๗ ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำได้ดินบ่อบาดาลอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร รวมทั้งสิ้น ๖๐ บ่อแยกรายตำบลได้

ดังนี้

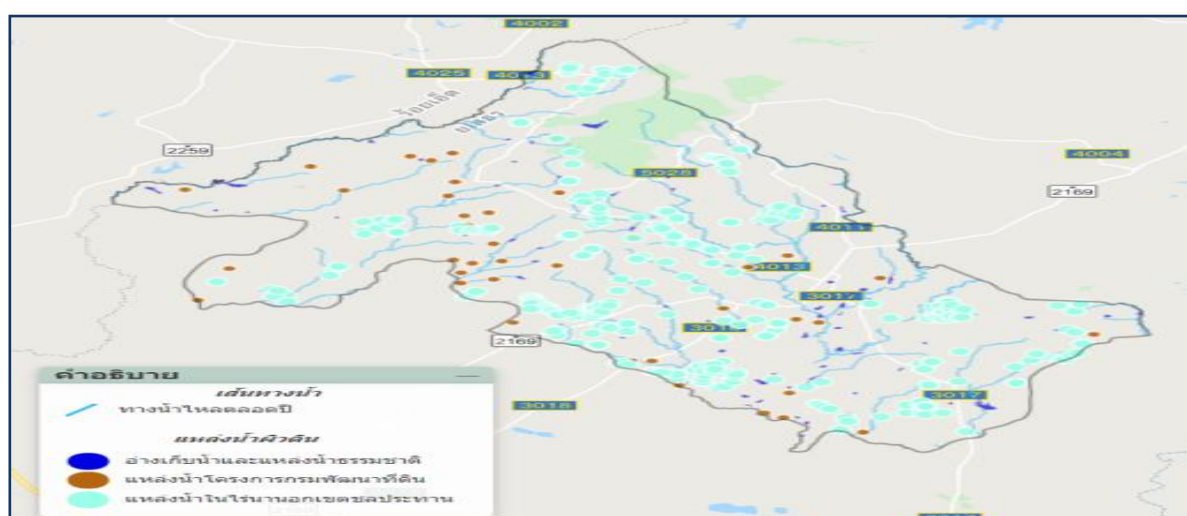
ตำบลคำเตย	จำนวน ๑๙ บ่อ
ตำบลน้ำคำ	จำนวน ๑๔ บ่อ
ตำบลคำไผ่	จำนวน ๑๓ บ่อ
ตำบลส้มฝ่อ	จำนวน ๘ บ่อ
ตำบลไทยเจริญ	จำนวน ๖ บ่อ

ภาพที่ --๗-- แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

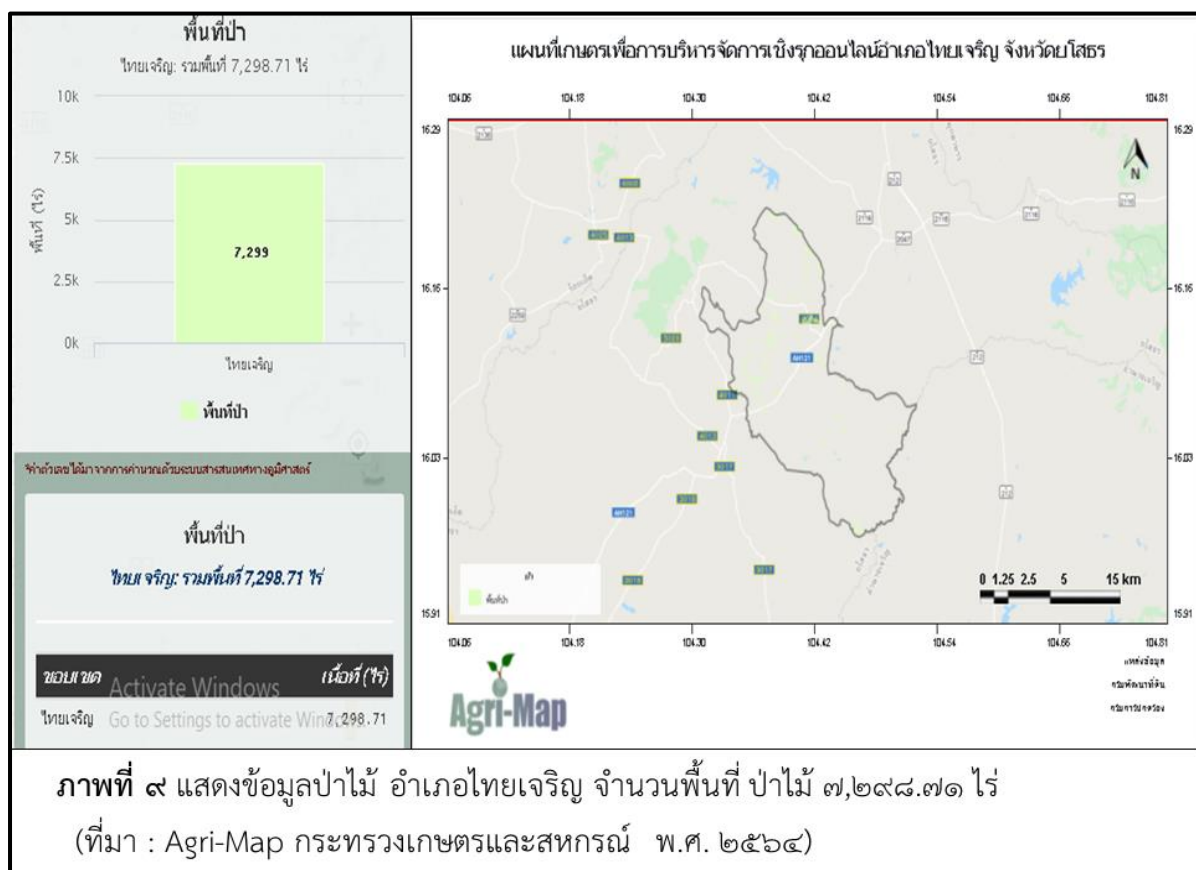
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๕)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติ น้ำผิวดิน จะได้รับการเติมจากฝน อำเภอไทยเจริญ มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓๐ แห่ง แหล่งน้ำธรรมชาติ ๙๘๔ ไร่ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ๓๓๓ จุด และเส้นทางน้ำไหลตลอดปี ประมาณ ๙ สาย

ภาพที่ ๘ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๕)

๑.๓ สีนค่าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้ำ GI

ไม่มีสินค้ำเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้ำ GI

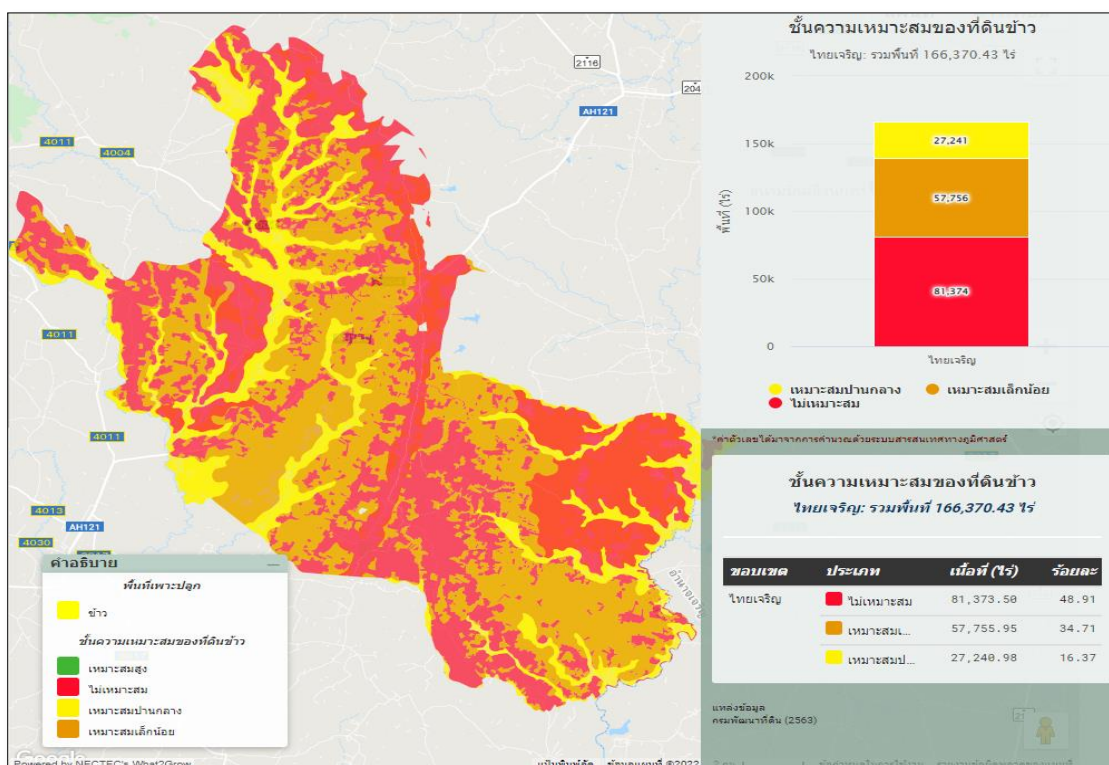
๑.๔ สีนค้ำเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้ำข้าว

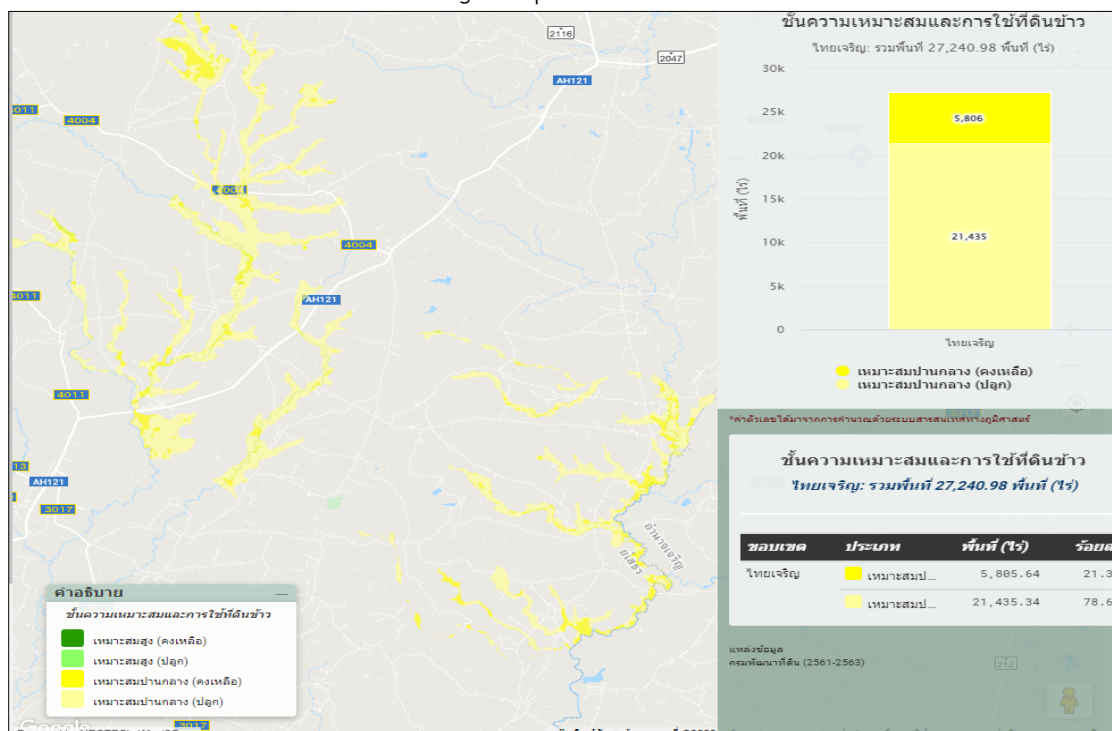
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอไทยเจริญ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมดจำนวน ๑๖๖.๓๗๐.๔๓ ไร่ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๗,๒๔๐.๙๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๕๗,๗๕๕.๙๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๗๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๘๑,๓๗๓.๕๐ คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๙๑ และไม่มีพื้นที่เหมาะสมมาก (S๑)

ภาพที่ ๑๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวอำเภอไทยเจริญ
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

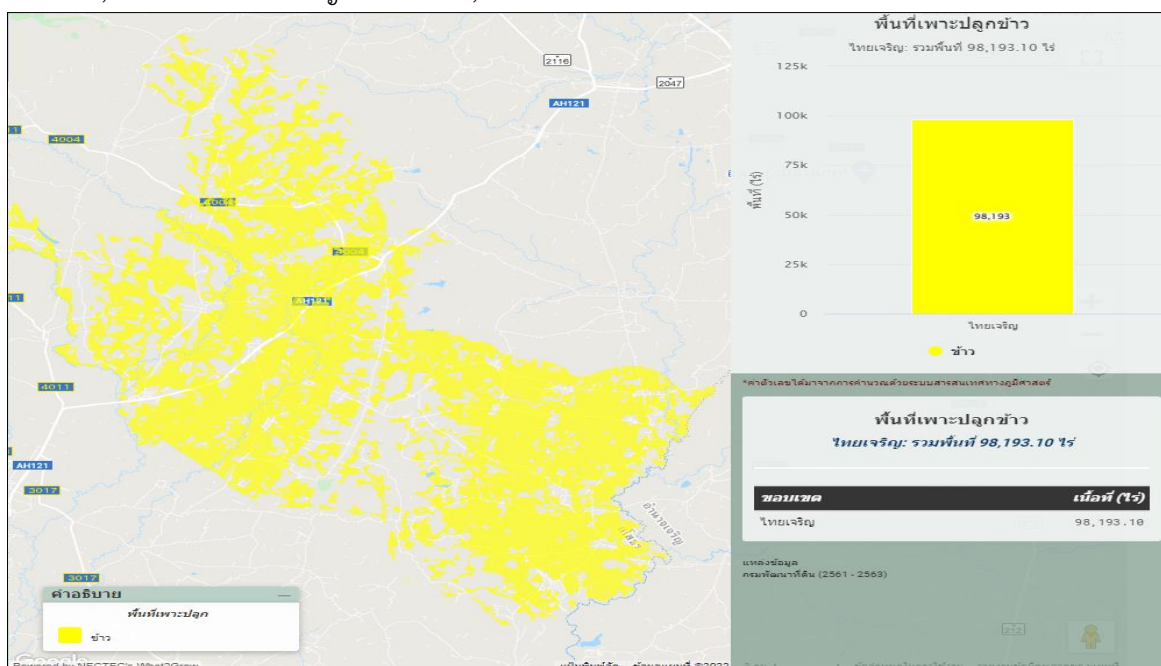

ภาพที่ ๑๑ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสม สำหรับปลูกข้าว อำเภอไทยเจริญ

(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

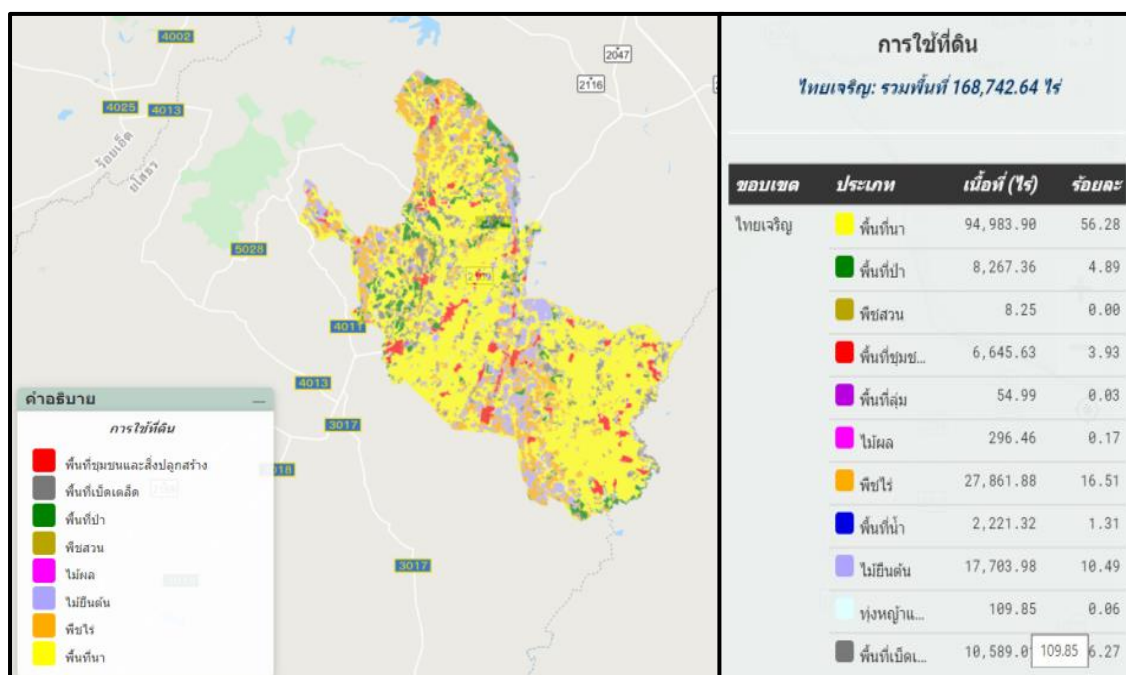
อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร มีพื้นที่จำนวน ๙๘,๑๙๓.๑๐ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ข้าบลำเตย จำนวน ๒๘,๐๗๕ ไร่ รองลงมาคือข้าบลำน้ำคำ จำนวน ๒๑,๘๘๕ ไร่ ข้าบลำส้มฝ่อ จำนวน ๑๖,๘๘๙ ไร่ ข้าบลำไผ่ จำนวน ๑๖,๒๖๘ ข้าบลำไทยเจริญ จำนวน ๑๕,๐๗๖ ตามลำดับ

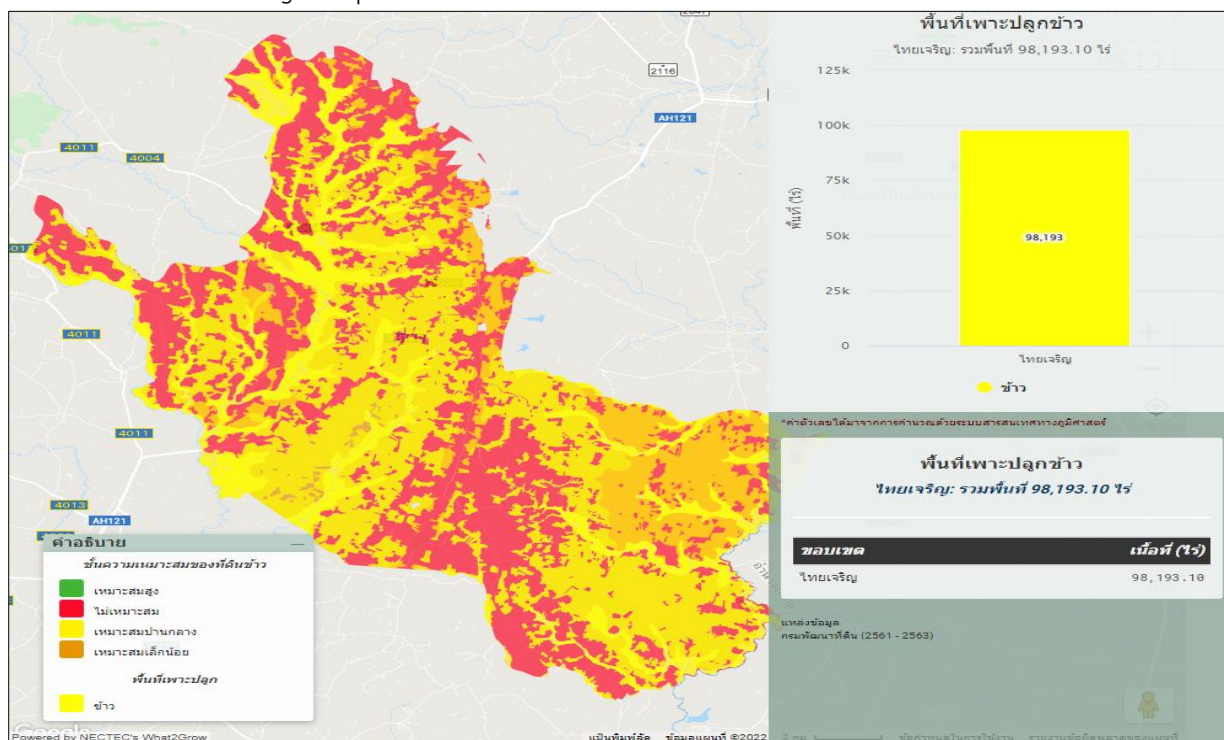
ภาพที่ ๑๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว(พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอไทยเจริญ

(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง

ภาพที่ ๑๒ แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของข้าว อำเภอไทยเจริญ
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

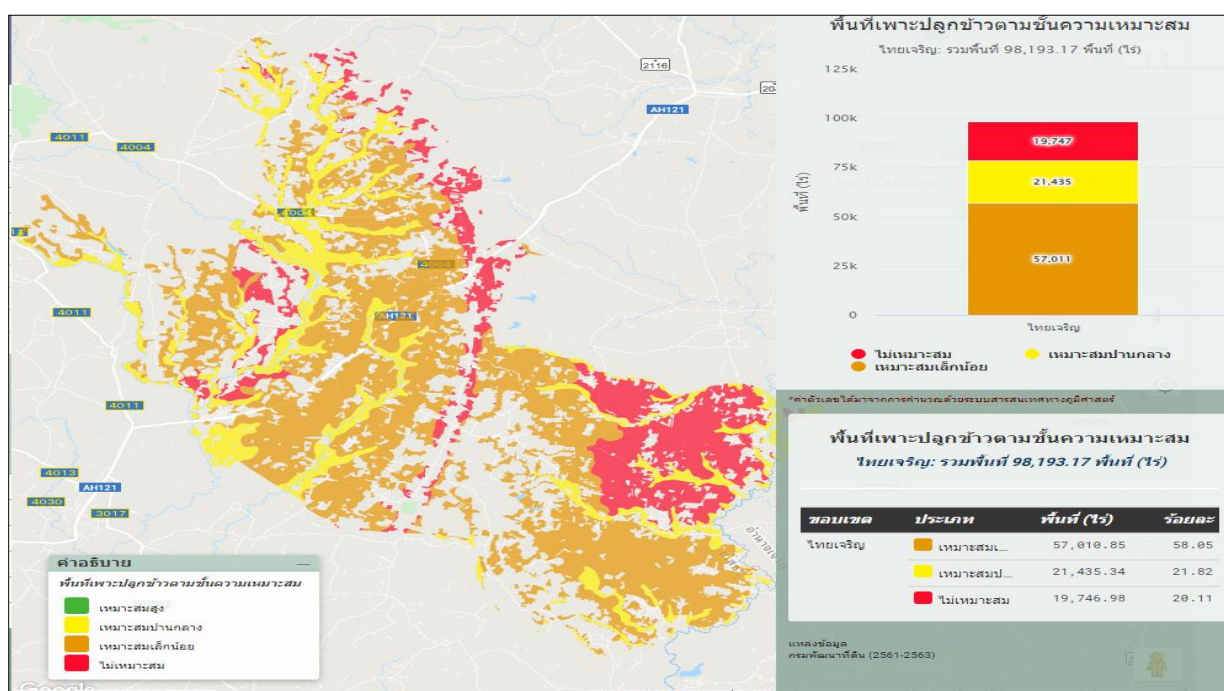
ภาพที่ ๑๓ แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงในแต่ละระดับความเหมาะสม
ของพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอไทยเจริญ

(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๔) พื้นที่ปลูกข้าว.ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอ..ไทยเจริญ...มีพื้นที่ปลูก..ข้าว..ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๙๘,๑๙๓.๑๗ ไร่
แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน .๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ๐.....

พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๑,๔๓๕.๓๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๒ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน
๕๗,๐๑๐.๘๕ ร้อยละ ๕๘.๐๕ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๙,๗๔๖.๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๑๑

ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอยะโยน

(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอยะโยน มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๙๓,๐๑๗ ไร่ ๖,๙๘๒ ไร่ ๖๙๘๒ ไร่ โดยพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือตำบลคำเตย จำนวน ๑,๙๐๗ ไร่ ๖๙๘๒ ไร่ รองลงมาคือตำบลน้ำคำ ๑,๖๒๔ ไร่ ๖๙๘๒ ไร่ ตำบลส้มผ่อ ๑,๔๔๒ ไร่ ๖๙๘๒ ไร่ ตำบลคำไผ่ ๑,๑๑๖ ไร่ ๖๙๘๒ ไร่ ตำบลไทยเจริญ ๑,๐๓๘ ไร่ ๖๙๘๒ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอยะโยน จังหวัดยโสธร

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
คำเตย	๑,๙๐๗	๒๔,๒๒๒	๒๔,๒๒๒	๘,๖๗๐	๐.๓๕๒
น้ำคำ	๑,๖๒๔	๒๒,๔๖๗	๒๒,๔๖๗	๗,๗๒๘	๐.๓๕๒
ส้มผ่อ	๑,๔๔๒	๑๗,๘๐๑	๑๗,๘๐๑	๖,๔๗๗	๐.๓๕๘
คำไผ่	๑,๑๑๖	๑๕,๕๙๘	๑๕,๕๙๘	๕,๔๖๙	๐.๓๕๖
ไทยเจริญ	๑,๐๓๘	๑๒,๙๒๖	๑๒,๙๒๖	๕,๖๕๐	๐.๔๕๐
รวม	๖,๙๘๖	๙๒,๕๙๕	๙๒,๕๙๕	๓๔,๕๓๗	๐.๓๗๓

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดีการปลูกข้าวและการใช้พันธุ์ข้าวของเกษตรกรกระจายตามพื้นที่ปลูกข้าวครอบคลุมทั่วทั้ง ๕ ตำบล ส่วนใหญ่ปลูกข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ พันธุ์ข้าวอื่นๆที่ปลูกรองลงมาคือกข๖ และกข ๑๕ ตามลำดับเป็นการปลูกข้าวโดยอาศัยน้ำฝน ชนิดของดินเป็นดินทรายปนร่วนประมาณ ๓๗ เปอร์เซ็นต์และร่วนปนทรายประมาณ ๖๓ เปอร์เซ็นต์

(๒) การเตรียมดินมีการเตรียมดิน ๓ ครั้งคือไถตะไถแปรและคราด

(๓) การปลูกข้าว เกษตรกรปลูกข้าวแบบปักดำและหว่านข้าวแห้งใช้เมล็ดพันธุ์อัตรา ๘-๒๘ กิโลกรัมต่อไร่เฉลี่ย ๑๘ กิโลกรัมต่อไร่

(๔) ระบบการให้น้ำเป็นการปลูกข้าวโดยอาศัยน้ำฝนอย่างเดียว

เพื่อป้องกันวัชพืชและประคองต้นข้าวไว้ไม่ให้ล้ม การควบคุมระดับน้ำหลังปักดำก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะระดับน้ำลึกจะทำให้ต้นข้าวแตกกออ่อน ซึ่งจะทำให้ผลผลิตต่ำ ควรควบคุมให้อยู่ในระดับลึกประมาณ ๑ ฝ่ามือ (๑๐ เซนติเมตร)

(๕) การกำจัดวัชพืชการป้องกันโรคแมลงเกษตรกรในพื้นที่อำเภอไทยเจริญ เพียงส่วนน้อยที่นิยมใช้สารเคมีในการควบคุมป้องกันและกำจัดทั้งโรคและแมลงแมลงที่พบคือหนอนกอส่วนโรคที่พบบ้างคือโรคไหม้ส่วนการกำจัดวัชพืชนิยมถอนด้วยมือประมาณ ๑- ๒ ครั้งในฤดูปลูกและการตัดใบข้าววัชพืชที่เป็นปัญหามากทั้งนาดำและนาหว่านคือหญ้าชนิดต่างๆเช่นหญ้าหว่ายข้าววัชพืชเป็นต้นส่วนวัชพืชอื่นที่พบเช่นนกชนิดต่างๆผักอีอินโสนน้ำผักกะแยงเป็นต้น

(๖) การใส่ปุ๋ย ในนาปักดำแปลงกล้าเกษตรกรจะใส่ปุ๋ยอินทรีย์ก่อนไถและใส่ปุ๋ยเคมีหลังข้าวงอก ๑๐-๒๐ วันทั้งการทำนาแบบปักดำและนาหว่านเกษตรกรมีการใส่ปุ๋ยเคมี ๑ ครั้งมากกว่า ๒ ครั้ง เกษตรกรนิยมใส่ปุ๋ยหลักปักดำ ประมาณ ๑๕-๓๐ วันหลังปักดำส่วนนาหว่านจะใส่สูตรเดียวกันในช่วงหลังข้าวงอกประมาณ ๑๕-๓๐ วันโดยใส่ปุ๋ย ๑๖-๑๖-๘ มากที่สุดนอกจากนี้จะใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ ๑๕-๑๕-๑๕ และ ๔๖-๐-๐ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันสำหรับการใส่ปุ๋ยสองครั้งครั้งที่ ๑ จะใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๑๖-๘ หรือ ๑๖-๒๐-๐ หลังปักดำประมาณ ๑๕-๓๐ วันหลังปักดำส่วนนาหว่านจะใส่ในช่วงหลังข้าวงอกประมาณ ๑๕-๓๐ วันและครั้งที่ ๒ จะใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๔๖-๐-๐ ช่วงข้าวแตกกอหรือช่วงข้าวตั้งท้อง

(๗) การเก็บเกี่ยวเกษตรกรเก็บเกี่ยวข้าวโดยเก็บเกี่ยวหลังออกดอกประมาณ ๓๐ วันนิยมใช้เครื่องเกี่ยวนวดเกษตรกรจะแบ่งผลผลิตเป็นสามส่วนคือเพื่อบริโภคทำพันธุ์และขายเกษตรกรจะเก็บข้าวไว้ให้เพียงพอสำหรับบริโภคทั้งปีและกันบางส่วนไว้เป็นเมล็ดพันธุ์สำหรับปลูกในปีต่อไปที่เหลือจึงขายโดยขายเพียงครั้งเดียวหรืออาจจะแบ่งขาย ๒ ครั้งเพื่อรอราคาขายที่ดีกว่า

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว คือให้มีการสูญเสียของข้าวในขณะที่เก็บรักษาน้อยที่สุดทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ในด้านปริมาณ มีการสูญเสียน้ำหนัก เนื่องจาก นก หนู แมลงในโรงเก็บ และการหายใจของเมล็ด ส่วนด้านคุณภาพ เช่น เกิดข้าวเมล็ดเหลือง เกิดกลิ่นเหม็นอับ และมีสิ่งสกปรกเจือปนมาก การเก็บรักษาข้าวโดยทั่วไป ควรเก็บรักษาไว้ในสภาพหรือโรงเก็บที่มีความชื้นสัมพัทธ์และอุณหภูมิของอากาศต่ำ (ในที่แห้งและเย็น) ส่วนใหญ่การเก็บในโรงเก็บหรือยุ้งฉางของเกษตรกร

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูการป้องกันโรคแมลงเกษตรกรในพื้นที่อำเภอไทยเจริญ เพียงส่วนน้อยที่นิยมใช้สารเคมีในการควบคุมป้องกันและกำจัดทั้งโรคและแมลงแมลงที่พบคือหนอนกอส่วนโรคที่พบบ้างคือโรคไหม้ส่วนการกำจัดวัชพืชนิยมถอนด้วยมือประมาณ ๑- ๒ ครั้งในฤดูปลูก

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอไทยเจริญ มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว					← △						→ ▽	

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไทยเจริญ พ.ศ. ๒๕๖๖)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอไทยเจริญ มีต้นทุนการปลูกข้าว โดยมีพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการปลูกข้าว เป็นเงิน ๔,๑๙๐ บาท

ตารางที่ ๑๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว(ต่อไร่) ปี ๒๕๖๖ อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

รายการ	บาท
๑. ค่าเมล็ดพันธุ์	๔๗๗
๒. ค่าเตรียมดิน	๗๕๐
๓. ค่าปุ๋ยเคมี	๔๗๕
๔. ค่าปุ๋ยคอก	๔๐๐
๕. ค่าปลูก นาดำ/หว่าน	๑๐๐
๖. ค่าจ้างเก็บเกี่ยวข้าว	๖๐๐
๗. ค่าขนข้าวขึ้นลาน และฉาง	๒๐๐
๘. ค่าน้ำมันตัดหญ้า	๒๐๐
๙. ค่ากระสอบบรรจุข้าว	๑๐๕
รวม	๓,๓๐๗

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร พ.ศ. ๒๕๖๖)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์การราคาข้าวเปลือกที่ผ่านมา คาดว่าราคาข้าวเปลือกเจ้าเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้และข้าวเปลือกเหนียวปรับตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยแล้ง ทำให้มีผลผลิตออกสู่ตลาดน้อย ขณะที่ราคาข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิที่เกษตรกรขายได้ปรับตัวลดลง เนื่องจากปัจจุบันมีคู่แข่งมากขึ้น อาทิ เวียดนาม และกัมพูชา จึงส่งผลกระทบต่อราคาข้าวหอมมะลิไทยลดลงราคาข้าวเปลือกปัจจุบัน ราคาข้าวเปลือกเจ้ามะลิ ๑๐๕ ราคา ต้นละ ๑,๒๐๐๐ - ๑๓,๐๐๐ บาทราคาข้าวเปลือก ข้าวเหนียว กข.๖ ราคา ต้นละ ๑๐,๐๐๐-๑๑,๐๐๐ บาท

(๑) วิธีการตลาดเกษตรกรอำเภอไทยเจริญ สามารถขายผลผลิตข้าวให้กับผู้รับซื้อในพื้นที่ใกล้เคียง ในอำเภอ รายละเอียดดังตารางที่ ๑๓

ตารางที่ ๑๓ผู้รับซื้อข้าวในพื้นที่ใกล้เคียง

ที่	ผู้รับซื้อ	ที่ตั้ง			ปริมาณการรับซื้อ (ตัน)
		หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	
๑	โรงสีพงษ์นิธิพิท	-	กุดชุม	กุดชุม	
๒	โรงสีไชยกุล	-	สวาท	เลิงนกทา	
๓	โรงสีพงษ์ชัย	๒	สามแยก	เลิงนกทา	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไทยเจริญพ.ศ. ๒๕๖๖)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตารางที่ ๑๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตผลทางการเกษตร อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายสุชัยดี มูลสาร	๑	ไทยเจริญ	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๒	นายเทวัญ อุปชัย	๒	ไทยเจริญ	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๓	นายจรูญเวชย์ พูลสวัสดิ์	๔	ไทยเจริญ	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๔	นายเสียงทอง นัยจิตร	๕	ไทยเจริญ	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๕	นางผ่องพันธ์ ไสสว่าง	๕	น้ำคำ	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๖	นายประยูร คำทอง	๗	น้ำคำ	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๗	นายจักรี วงศ์สิทธิ์	๘	น้ำคำ	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๘	นางนารี เกษตรสิงห์	๙	น้ำคำ	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๙	นายประยัด พลมาตร	๒	ส้มผ่อ	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๑๐	นายวิสูตร ทับแสง	๓	ส้มผ่อ	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๑๑	นายเมืองไทย นัยจิตร	๗	ส้มผ่อ	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๑๒	นายสุทธิพงษ์ วงศ์ศรีแก้ว	๘	ส้มผ่อ	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๑๓	นายประคอง พลมาตร	๑	คำเตย	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๑๔	นางวันพิภา กุลดี	๒	คำเตย	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร

๑๕	นายสมบูรณ์ ตาลดง	๓	คำเตย	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๑๖	นายอุดมพร มีศรี	๙	คำเตย	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๑๗	นายสังวาน กองแก้ว	๑	คำไผ่	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๑๘	นางคำพัน เหมณี	๓	คำไผ่	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๑๙	นายสิทธิศักดิ์ ศรีหล้า	๔	คำไผ่	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร
๒๐	นางบุญเพ็ง ผลขาว	๙	คำไผ่	ไทยเจริญ	๒๕๖๔	การเกษตร

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไทยเจริญ พ.ศ.๒๕๖๖)

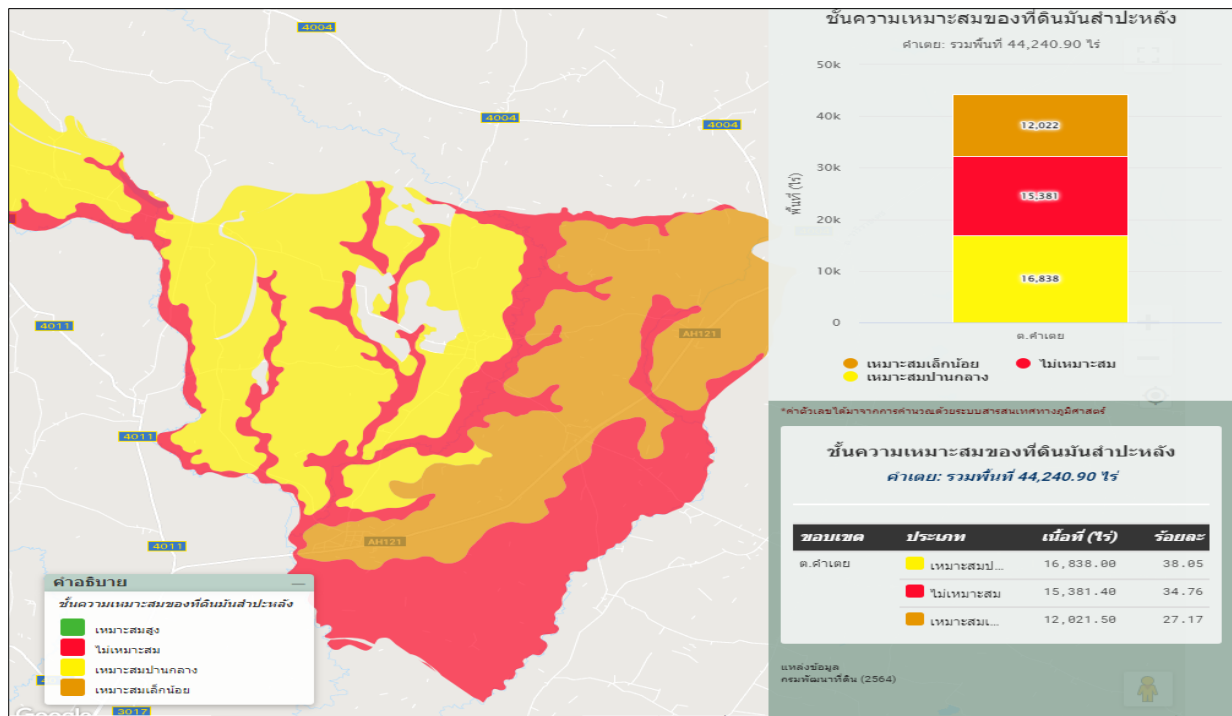
๑.๔.๒ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

ชนิดสินค้ามันสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

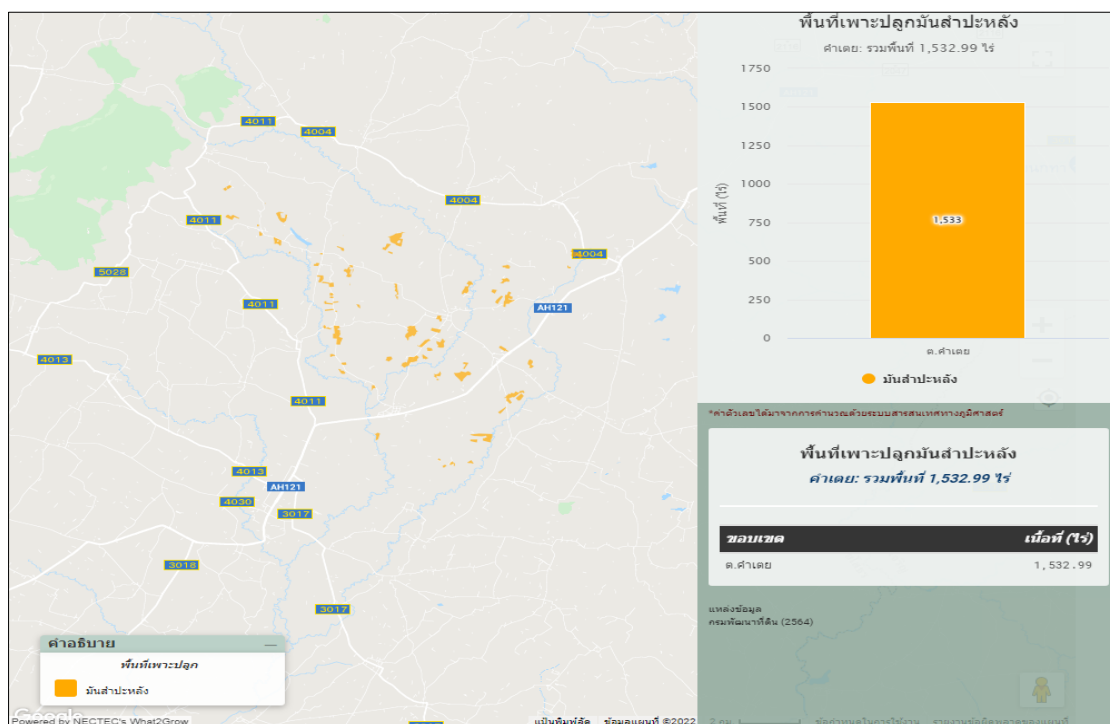
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลคำเตยมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง ทั้งหมดจำนวน ๔๔,๒๔๐ ไร่ พื้นที่ที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๖,๘๓๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๐๕ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๒,๐๒๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๕,๓๘๑.๔๐ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๗๖ และไม่มีพื้นที่เหมาะสมมาก (S๑)

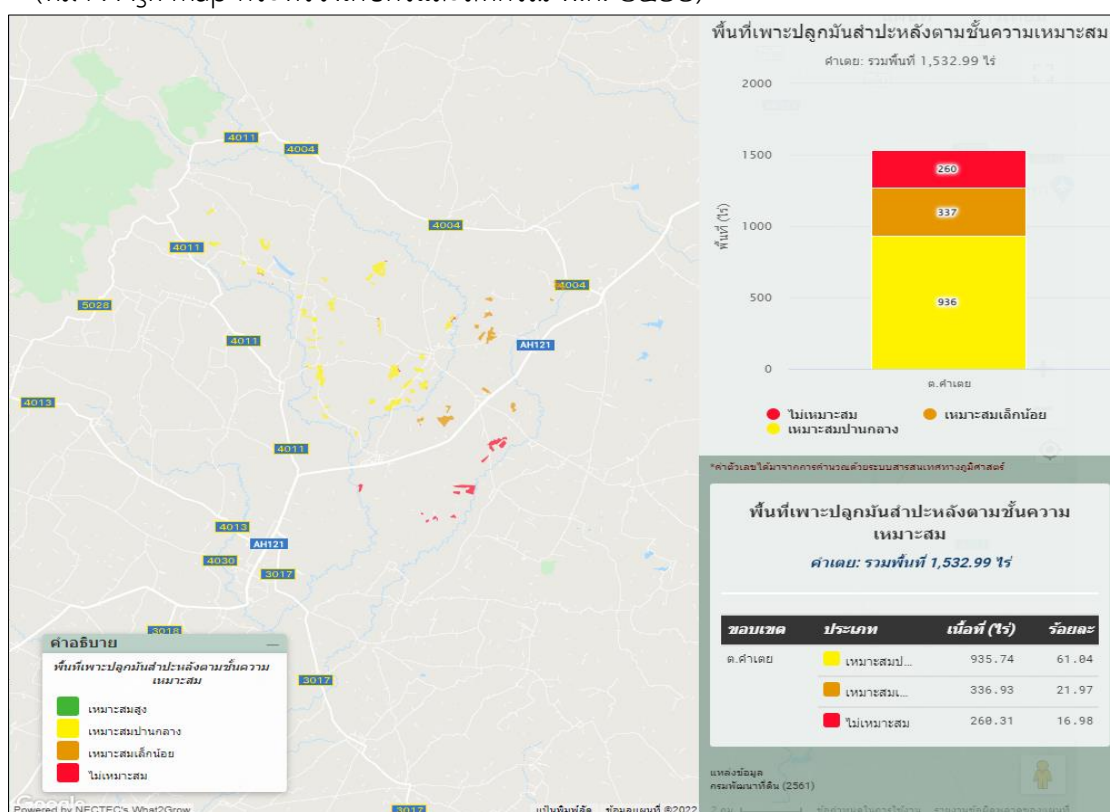

ภาพที่ ๑๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลคำเตย

(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

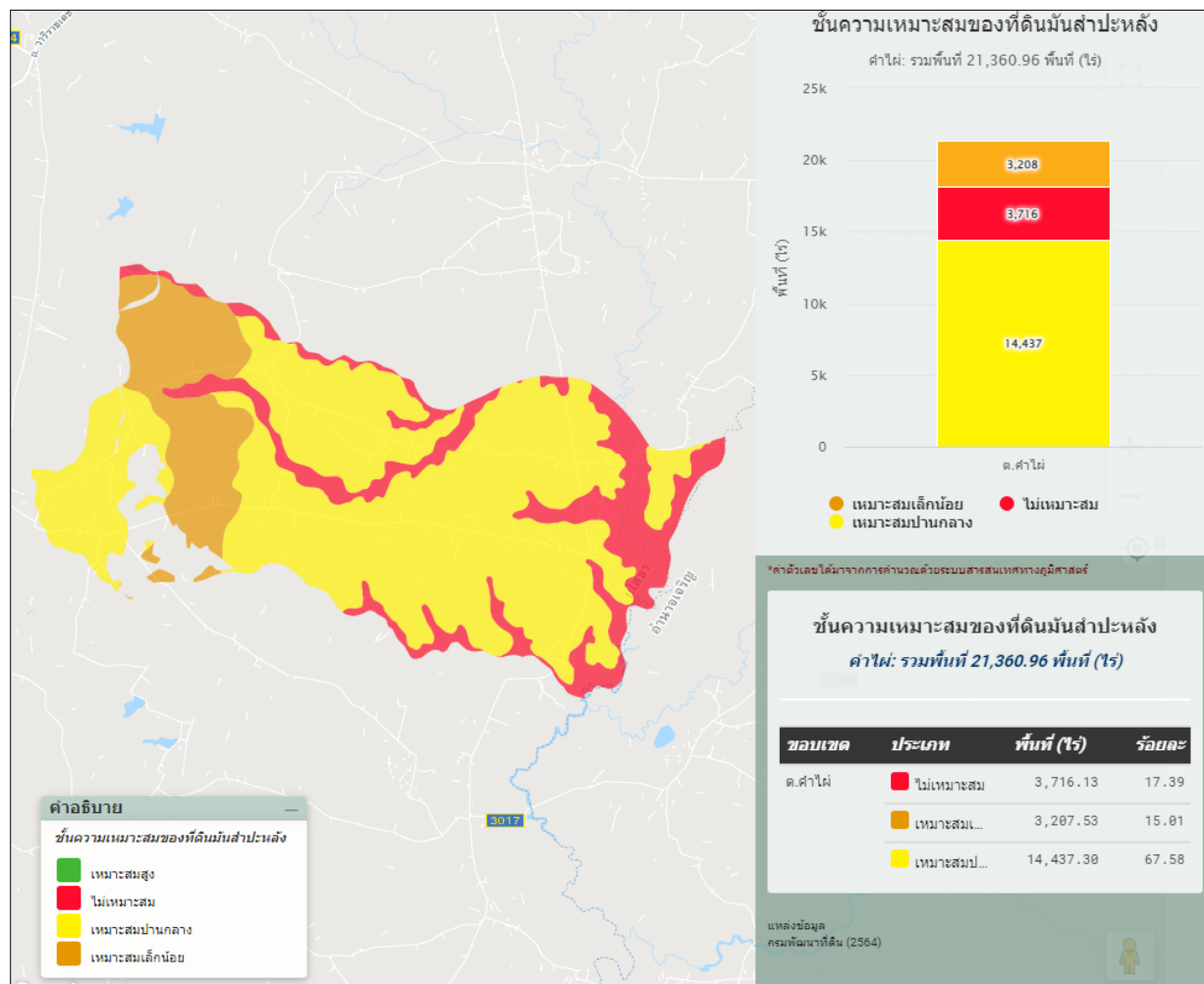
ภาพที่ ๑๖ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกจริงตำบลคำเตยจำนวน ๑,๕๓๒.๙๙ ไร่
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

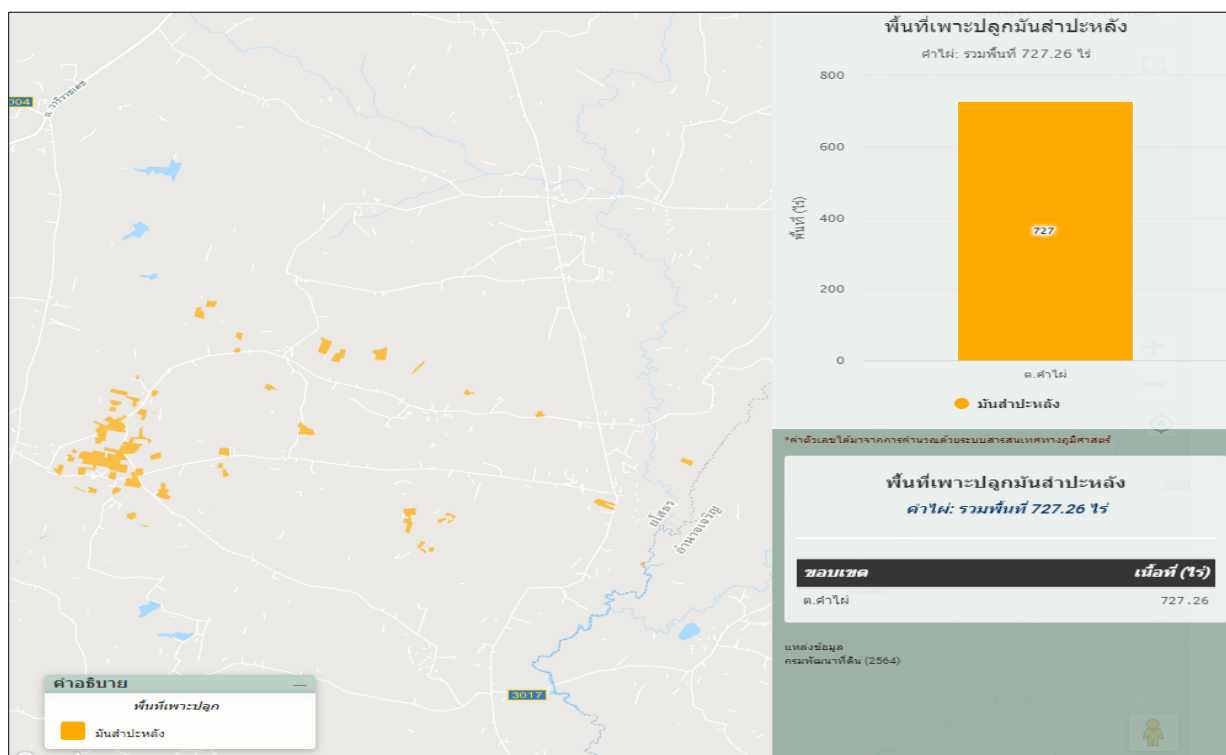
ภาพที่ ๑๗ แผนที่แสดงการปลูกจริงตามระดับความเหมาะสมตำบลคำเตย
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

เขตความเหมาะสม

ตำบลคำไผ่มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง ทั้งหมดจำนวน ๒๑,๓๖๐.๙๖ ไร่ พื้นที่ที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๔,๔๓๗.๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๕๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓,๒๐๗.๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓,๗๑๖.๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๓๙ และไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมมาก (S๑)

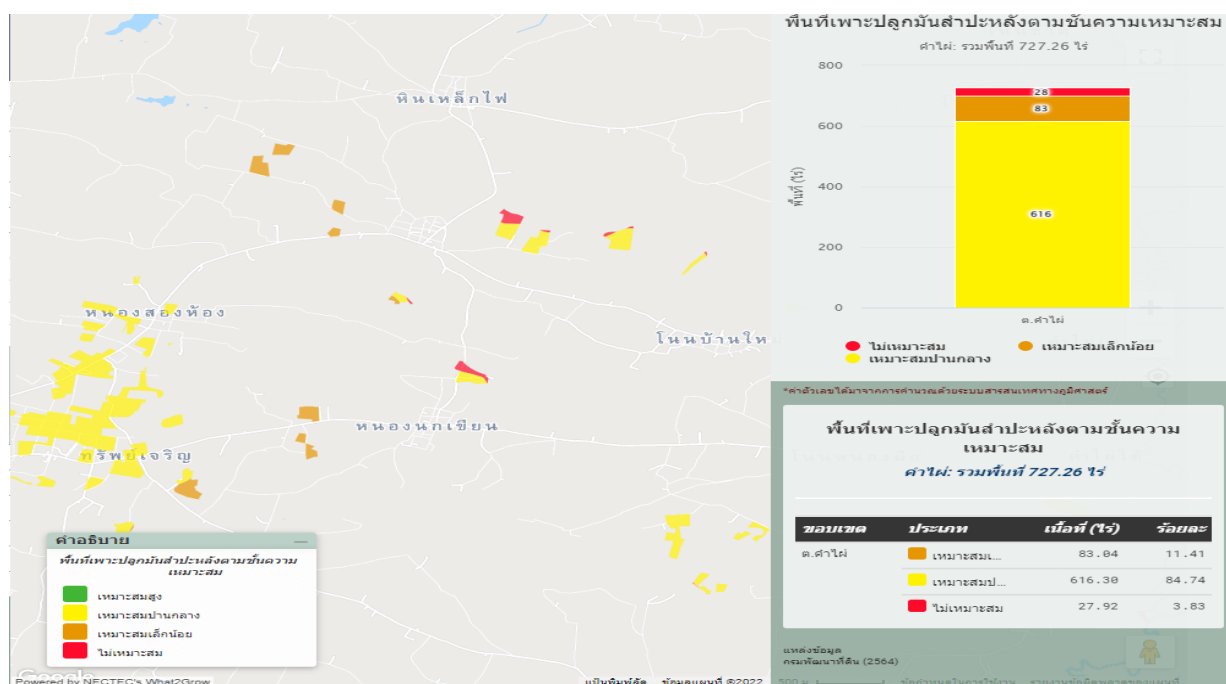

ภาพที่ ๑๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลคำไผ่
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกจริงตำบลคำไผ่จำนวน ๗๒๗.๒๖ไร่

(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

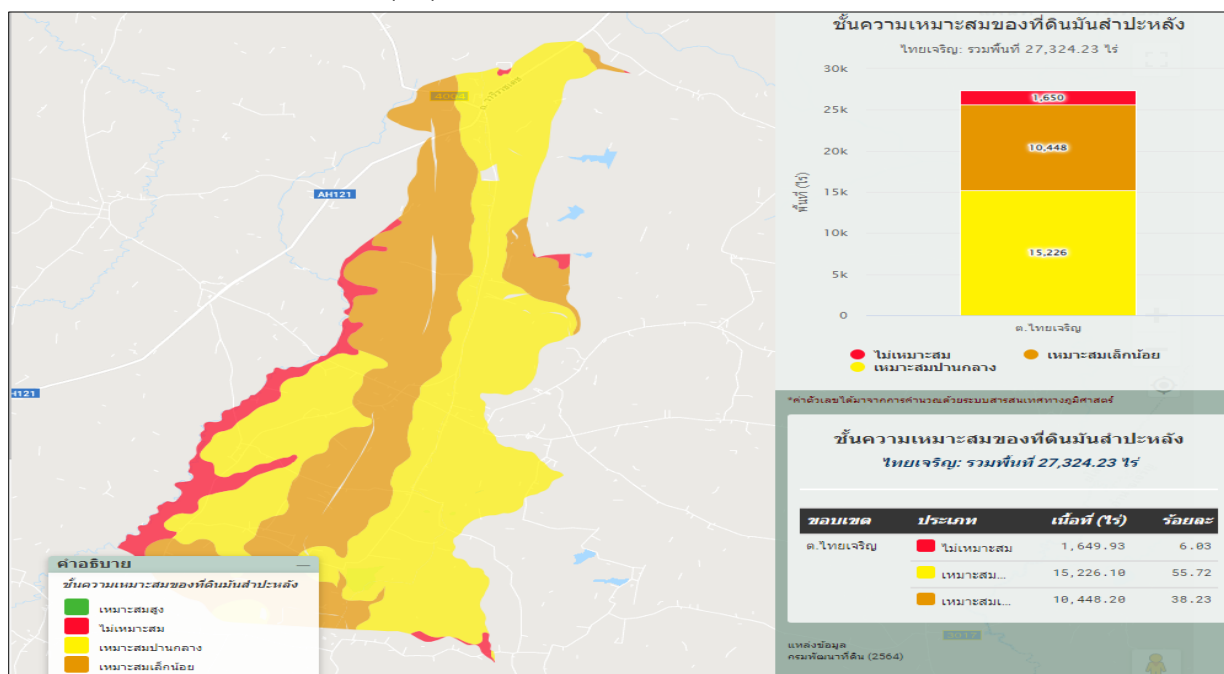

ภาพที่ ๒๐ แผนที่แสดงการปลูกจริงตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลคำไผ่

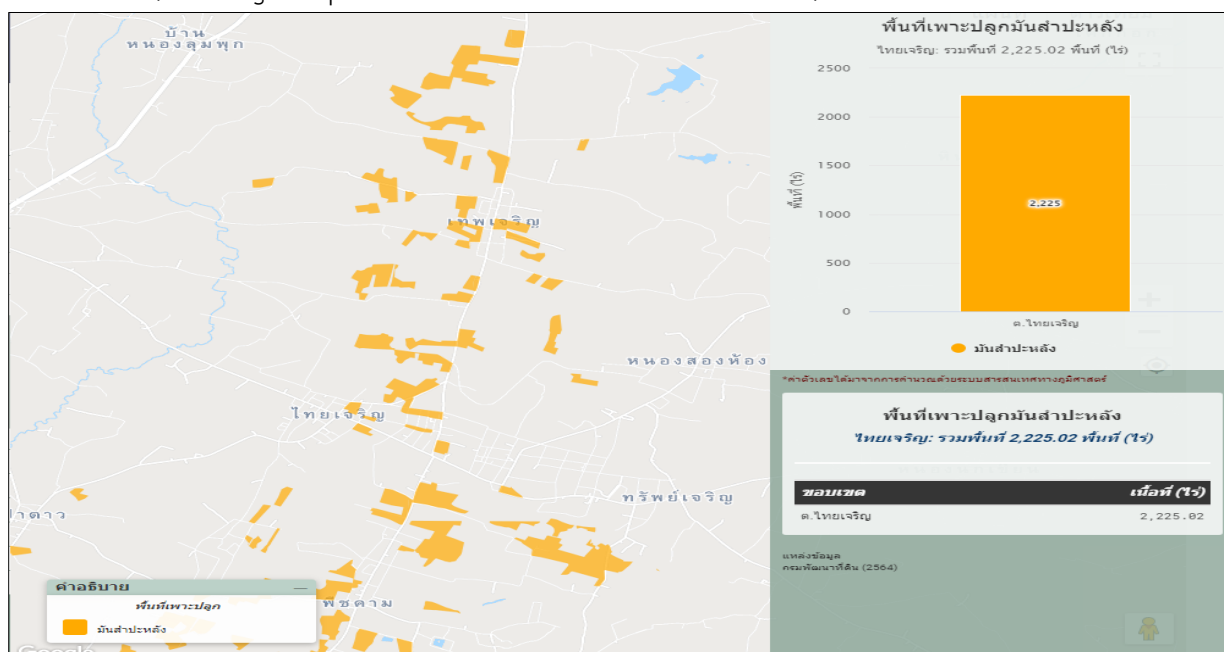
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

เขตความเหมาะสม

ตำบลไทยเจริญ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง ทั้งหมดจำนวน ๒๗,๓๒๔.๒๓ ไร่ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๕,๒๒๖.๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๗๒ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๐,๔๔๘.๒๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๒๓ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๖๔๙.๙๓ คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๓ และไม่มีพื้นที่เหมาะสมมาก (S๑)

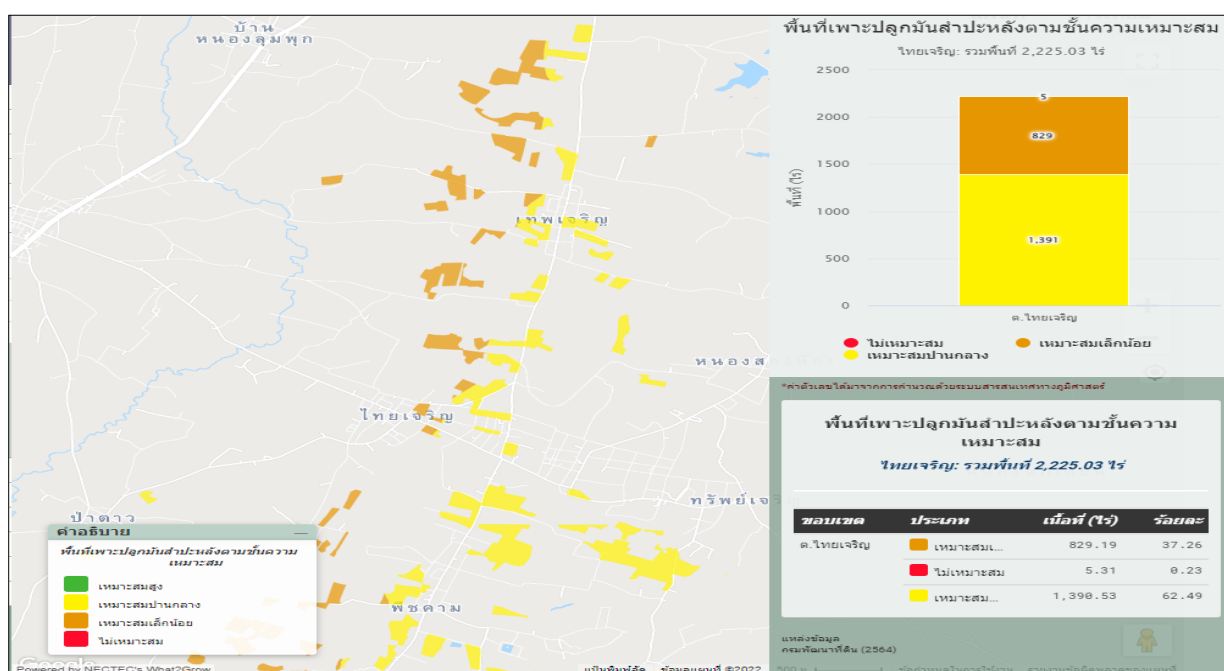

ภาพที่ ๒๑ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลไทยเจริญ
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกจริงตำบลไทยเจริญจำนวน ๒,๒๒๕.๐๒ ไร่

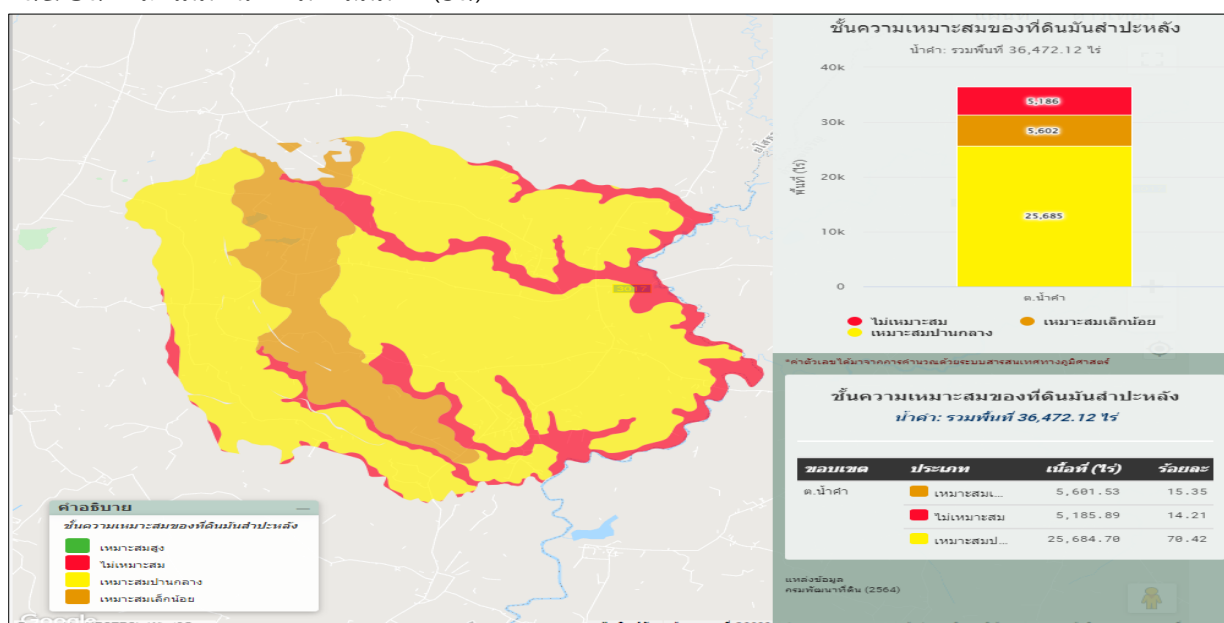
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

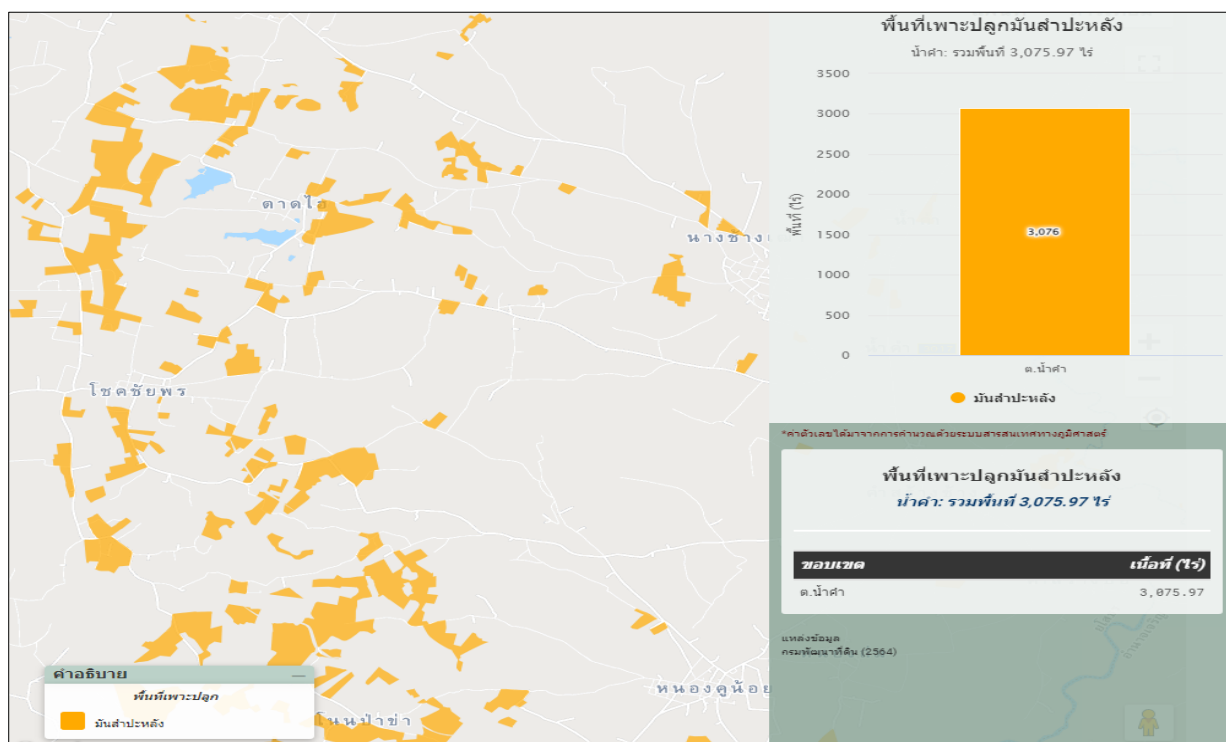
ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงการปลูกจริงตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลไทยเจริญ
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

เขตความเหมาะสม

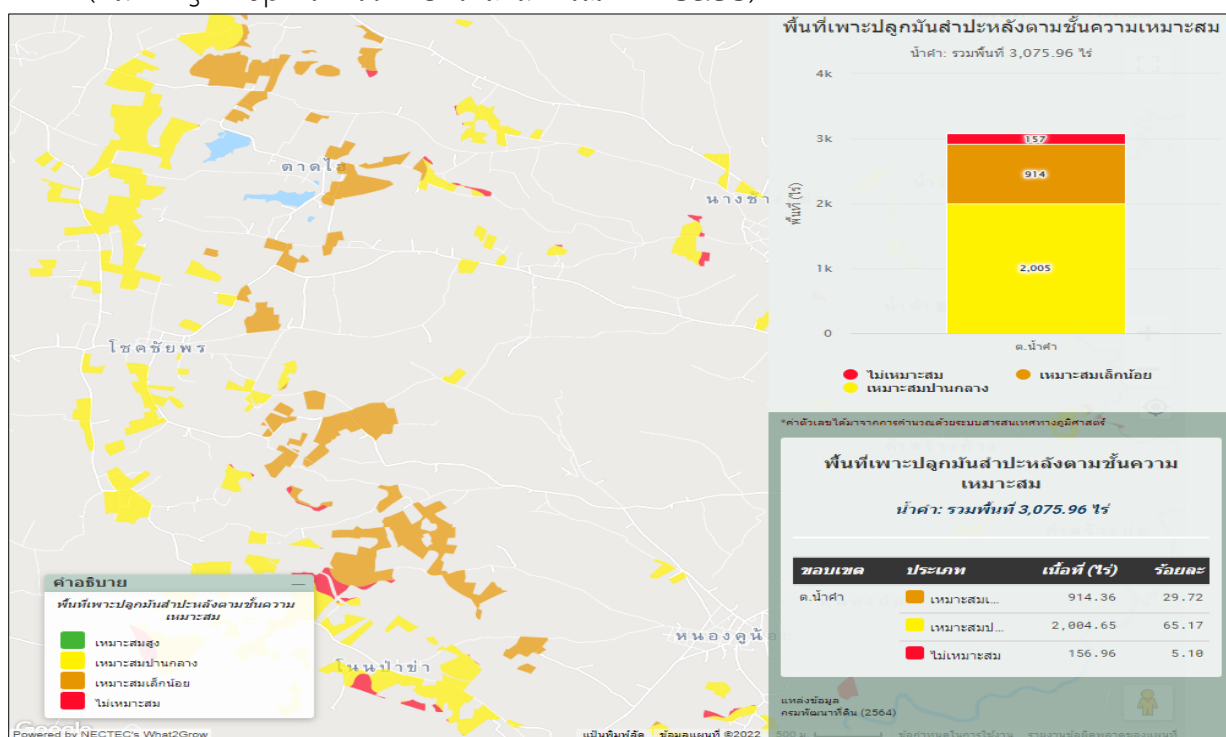
ตำบลน้ำคำ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง ทั้งหมดจำนวน ๓๖,๔๗๒.๑๒ ไร่ พื้นที่ที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๕,๖๘๔.๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๔๒ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๕,๖๐๑.๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๕ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕,๑๘๕.๘๙ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๑ และไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมมาก (S๑)

ภาพที่ ๒๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลน้ำคำ
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

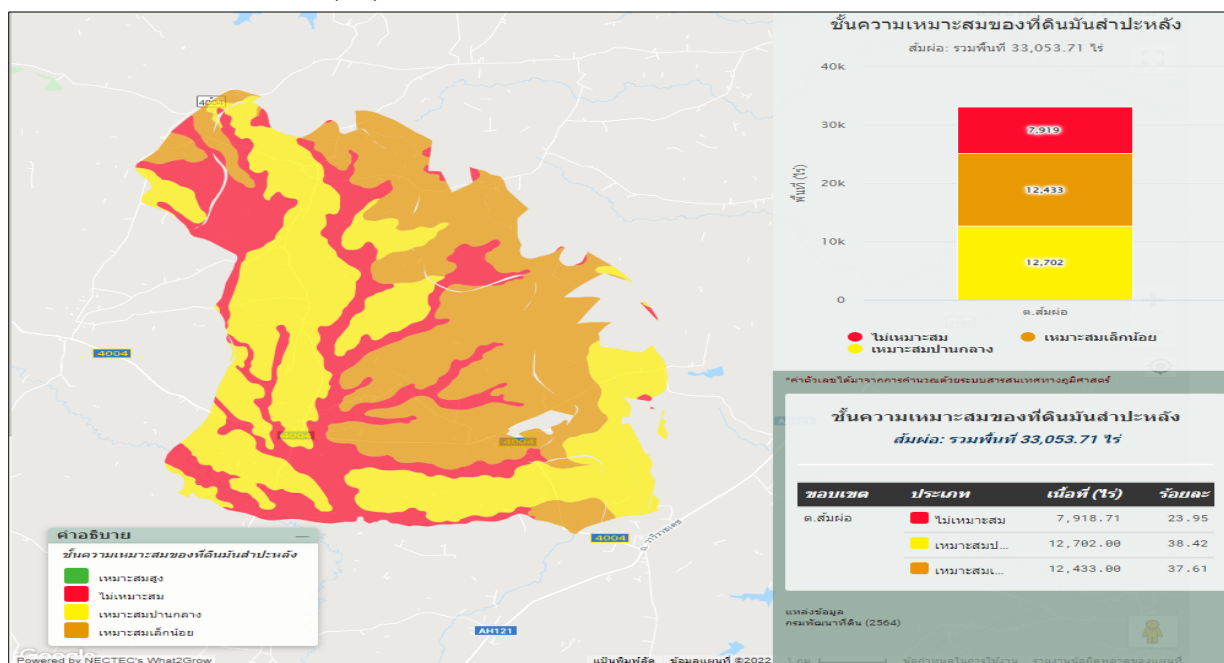
ภาพที่ ๒๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกจริงตำบลน้ำคำจำนวน ๓๐๗๕.๙๗ ไร่
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

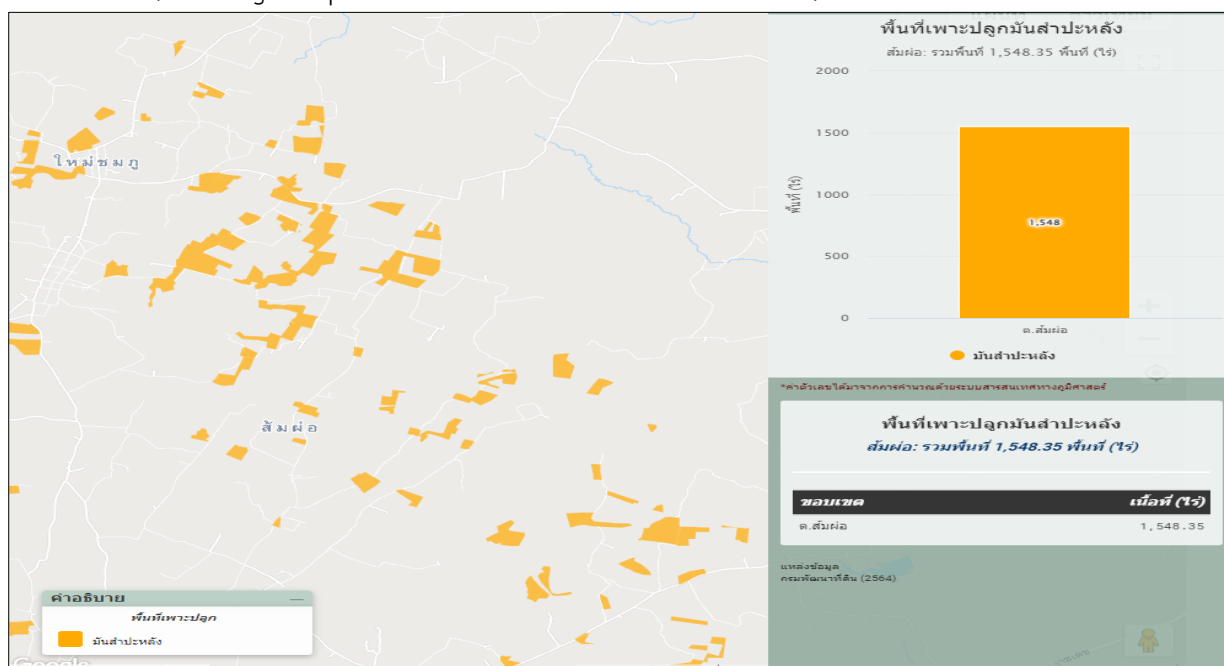
ภาพที่ ๒๖ แผนที่แสดงการปลูกจริงตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลน้ำคำ
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

เขตความเหมาะสม

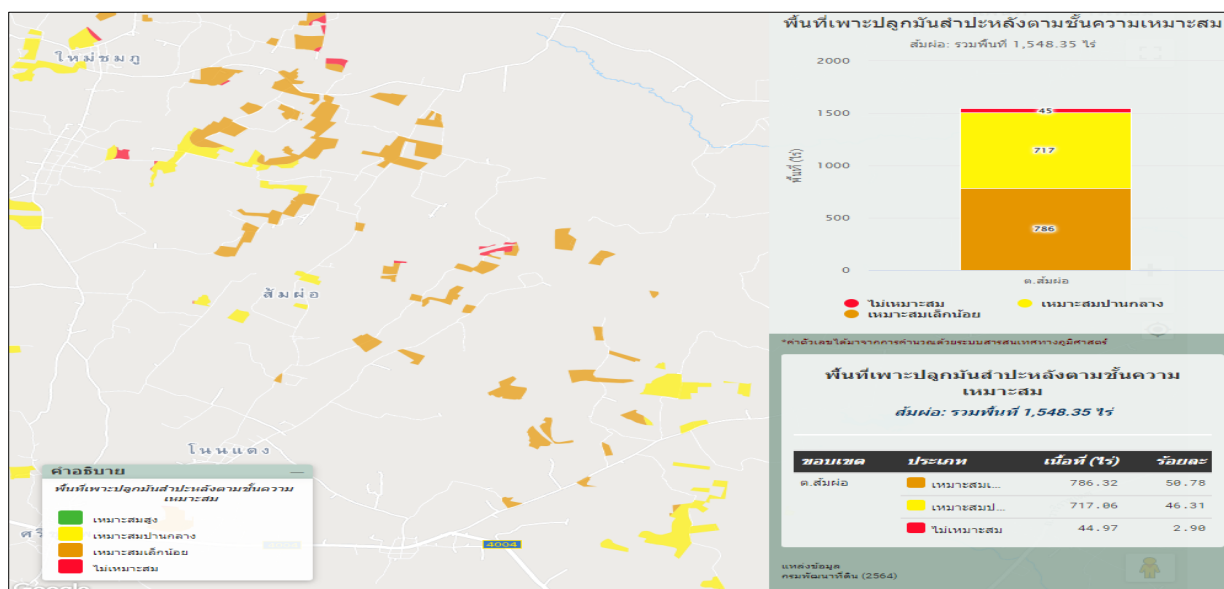
ตำบลส้มผ่อ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง ทั้งหมดจำนวน ๓๓,๐๕๓.๗๑ ไร่ พื้นที่ที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๒,๗๐๒ คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๔๒ พื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๒,๔๓๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๖๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗,๙๑๘.๗๑ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๙๕ และไม่มีพื้นที่เหมาะสมมาก (S๑)

ภาพที่ ๒๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลส้มผ่อ
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกจริงตำบลส้มผ่อจำนวน ๑,๕๔๘.๓๕ ไร่
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๙ แผนที่แสดงการปลูกจริงตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลสัมปอ
 (ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

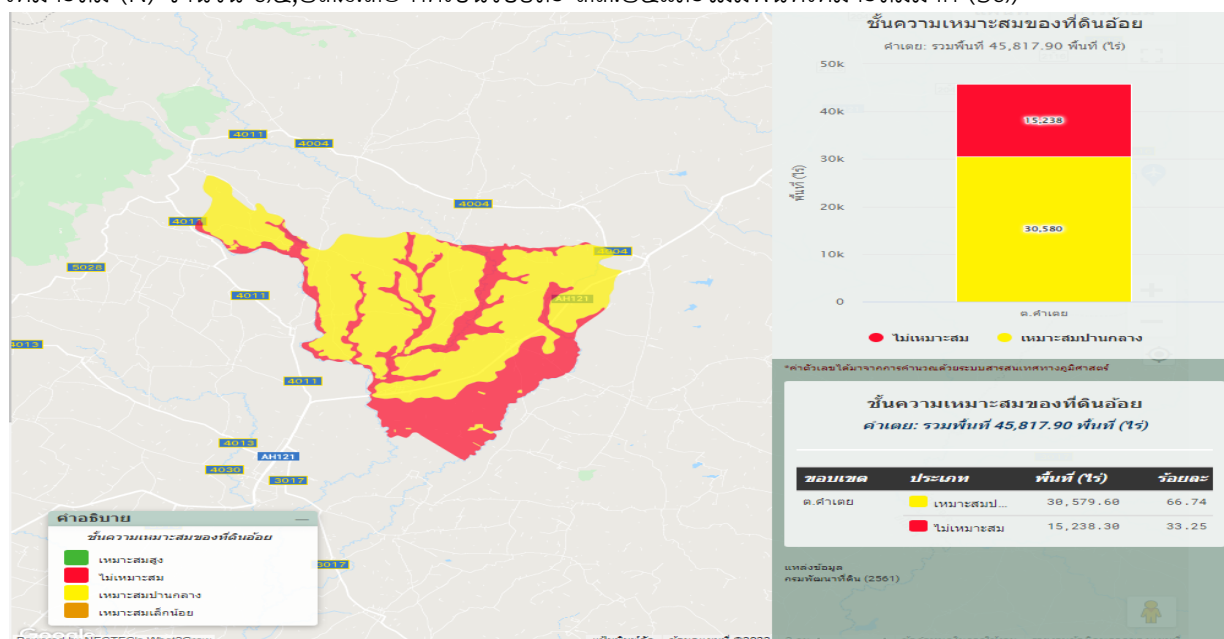
๑.๔.๓ สีนค้ำเกษตรกรที่สำคัญ

ชนิดสินค้ำอ้อยโรงงาน

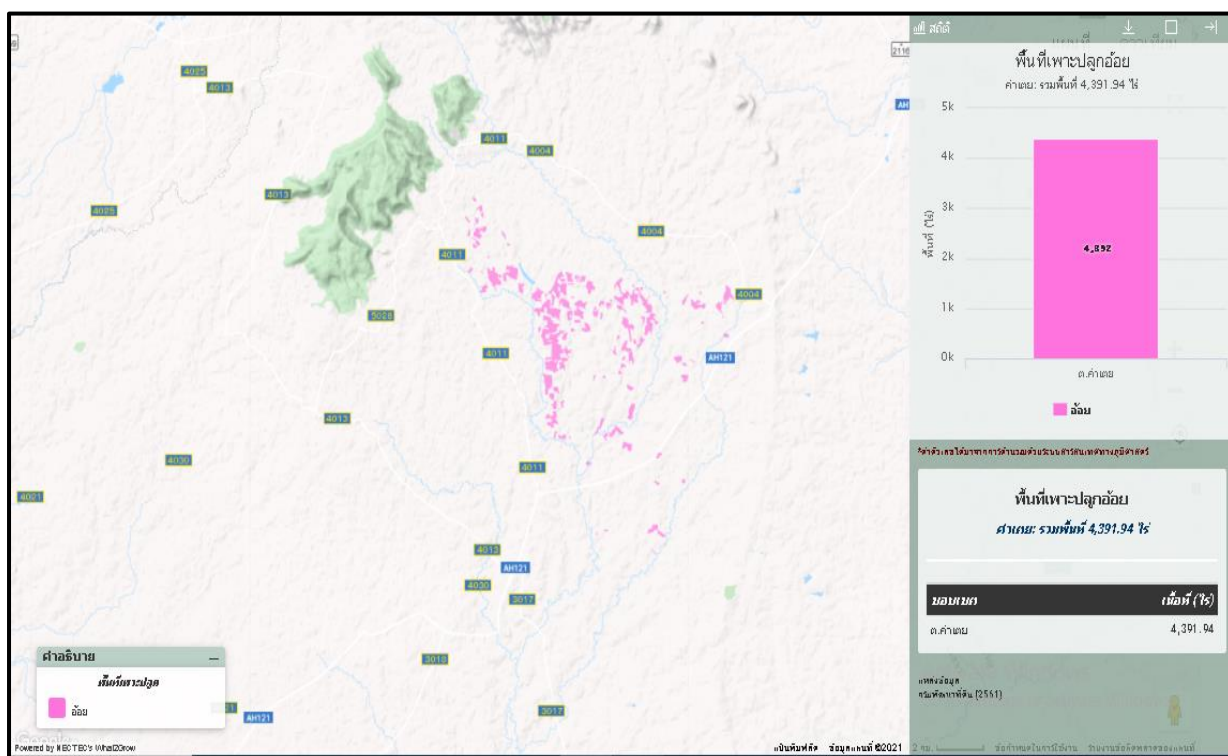
๑) พื้นที่ที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

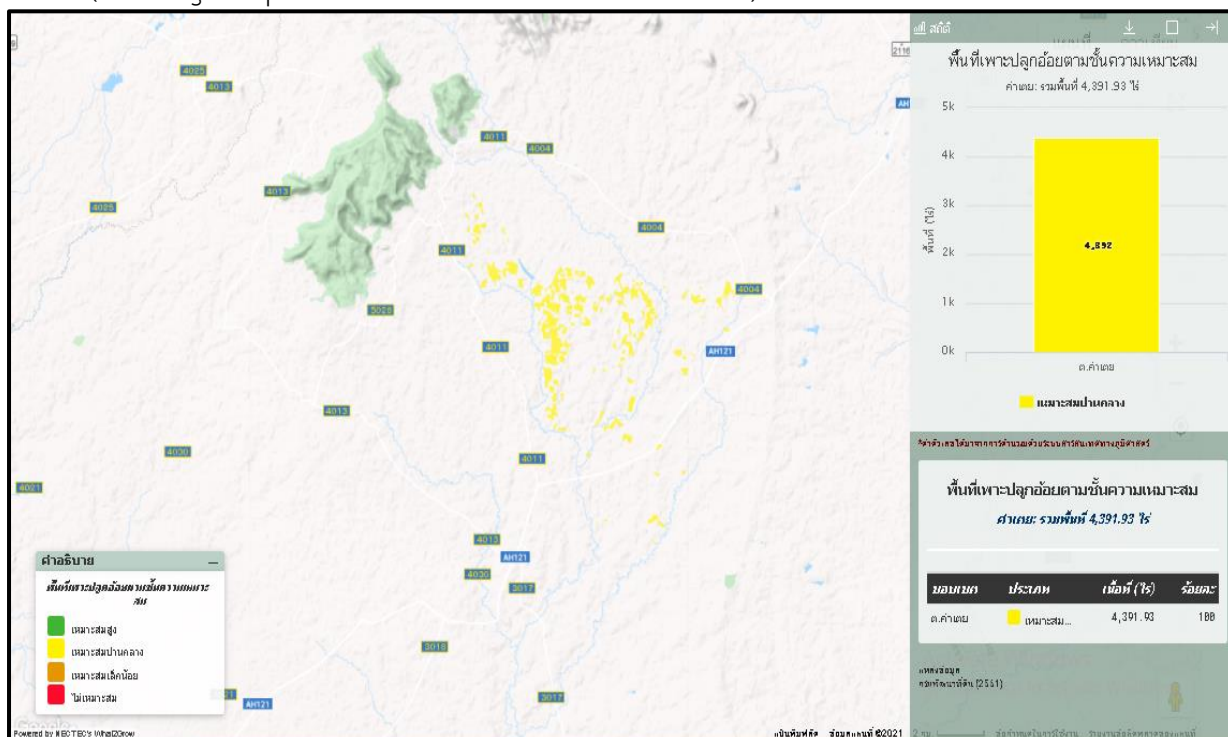
ตำบลคำเตย มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ทั้งหมดจำนวน ๔๕,๘๑๗.๙๐ ไร่ พื้นที่ที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๐,๕๗๙.๖๐ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๗๔ไม่มีพื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) ไม่มี และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๕,๒๓๘.๓๐ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒๕และไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมมาก (S๑)

ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลคำเตย
 (ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๓๑ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกจริงตำบลคำเตยจำนวน ๔,๓๙๑.๙๔ ไร่
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

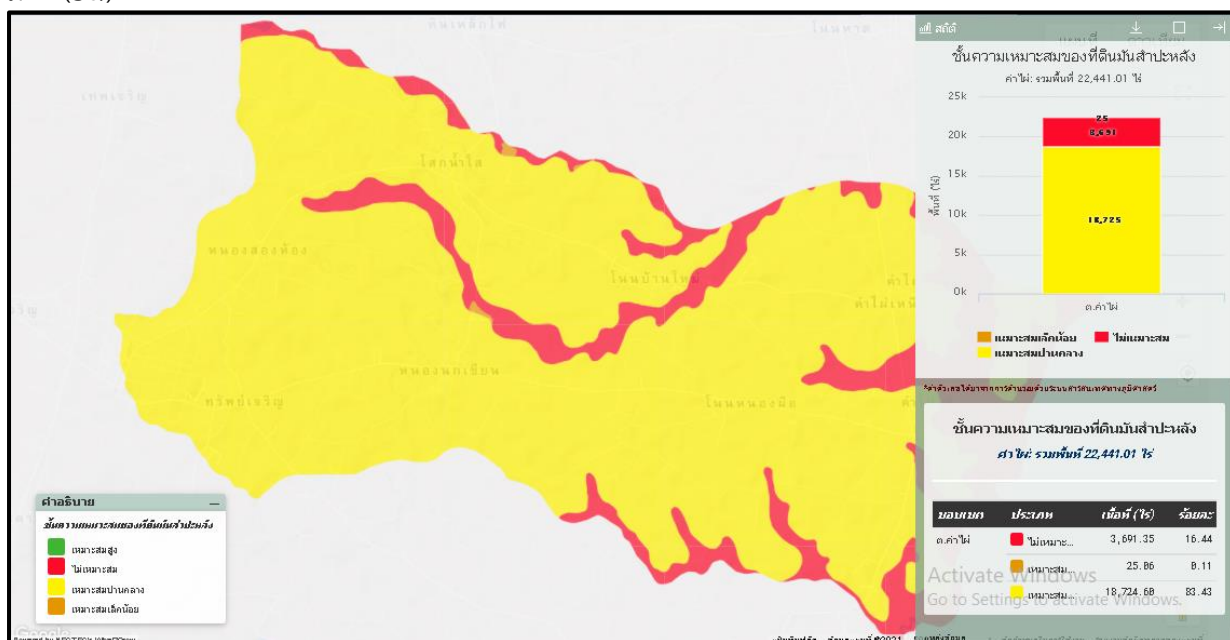
ภาพที่ ๓๒ แผนที่แสดงการปลูกจริงตามระดับขั้นความเหมาะสมตำบลคำเตย
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ชนิดสินค้าอ้อยโรงงาน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

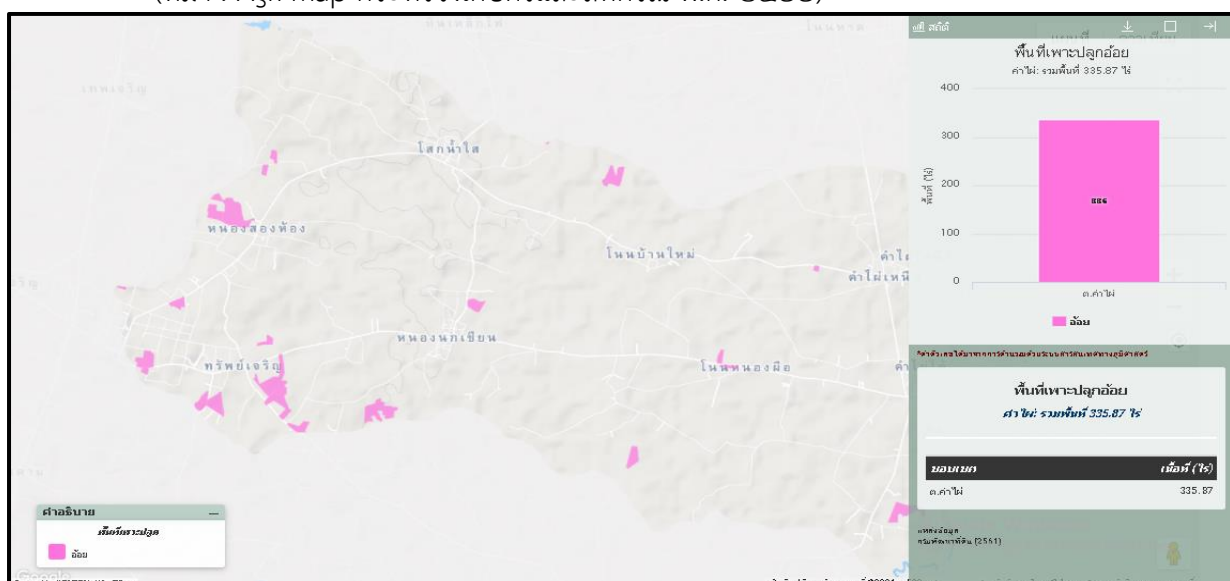
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลคำไผ่มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ทั้งหมดจำนวน ๒๒,๔๔๑.๐๑ ไร่ พื้นที่ที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๘๗๒๔.๖๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๔๓ พื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๒๕.๐๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๑ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓,๖๙๑.๓๕ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๔๔ และไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมมาก (S๑)

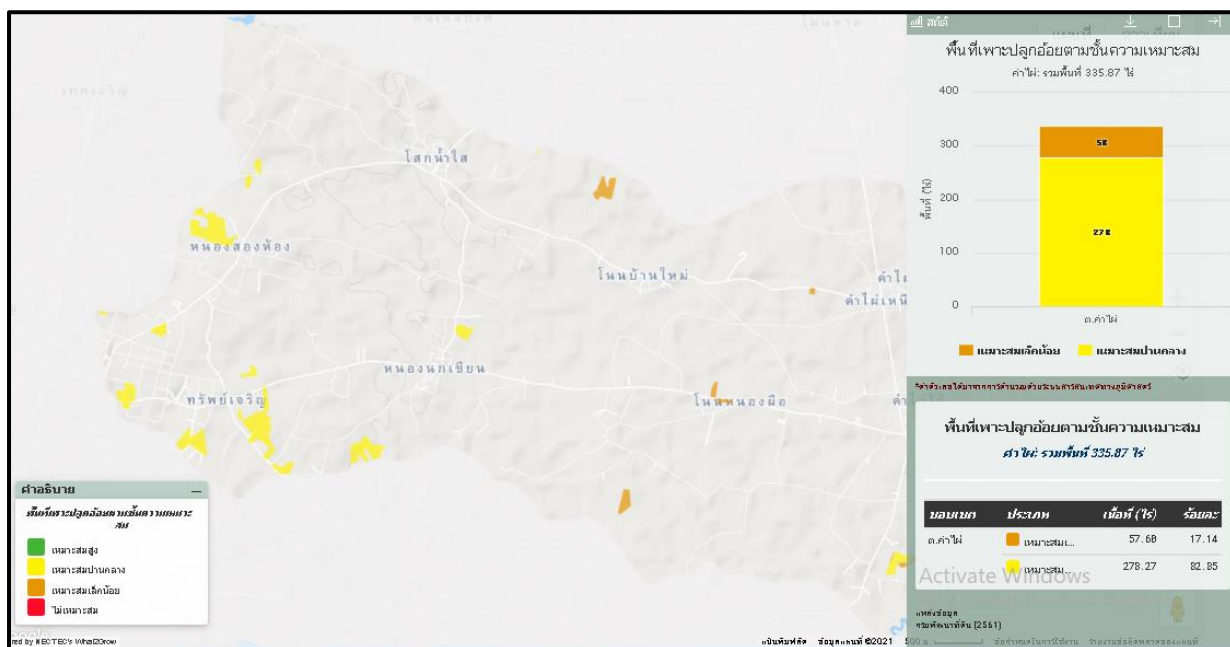
ภาพที่ ๓๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลคำไผ่

(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๓๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกจริงตำบลคำไผ่จำนวน ๓๓๕.๘๗ ไร่

(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

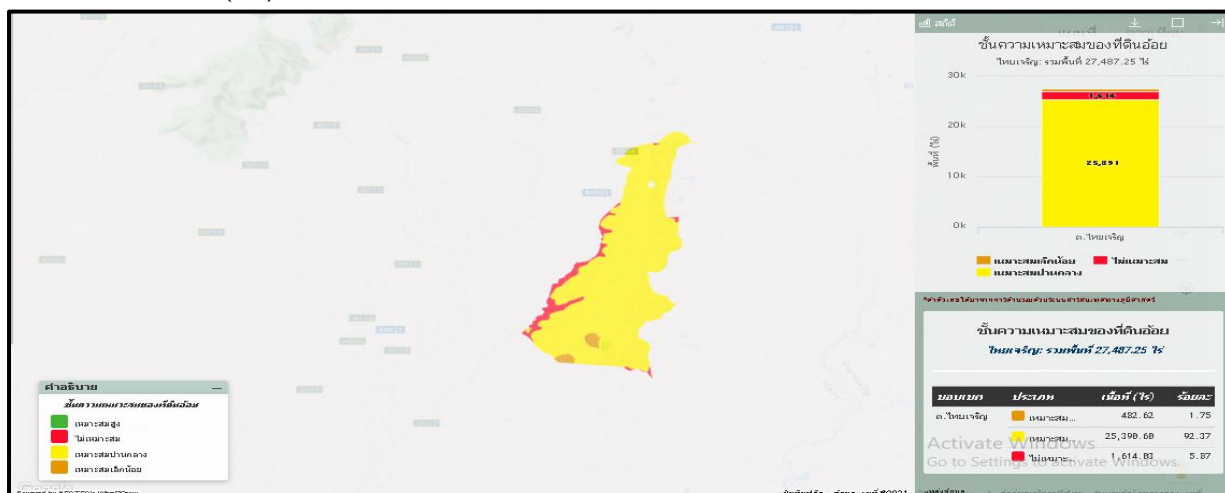
ภาพที่ ๓๕ แผนที่แสดงการปลูกจริงตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลคำไผ่
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ชนิดสินค้ากล้วยโรงงาน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

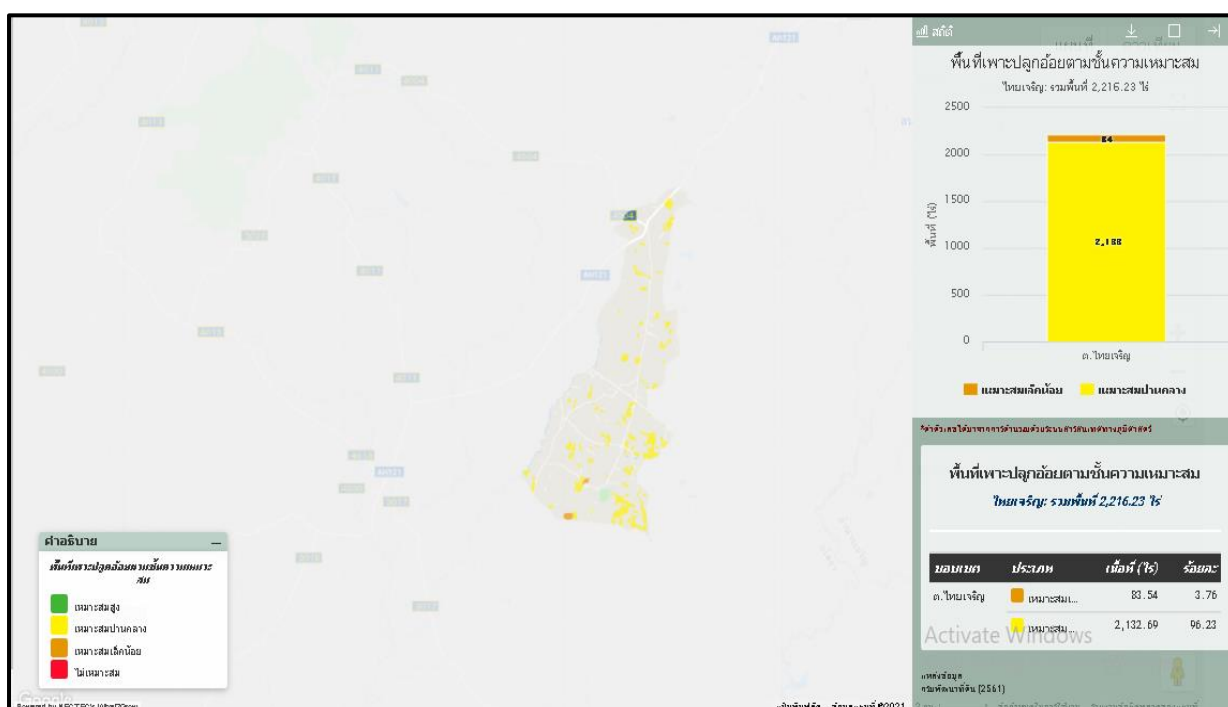
ตำบลไทยเจริญ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกกล้วยโรงงาน ทั้งหมดจำนวน ๒๗,๔๘๗.๒๕ ไร่ พื้นที่ที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๕,๓๙๐.๖๐ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๓๗ พื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๔๘๒.๖๒ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๕ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๖๑๔.๐๓ คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๗ และไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมมาก (S๑)

ภาพที่ ๓๖ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยโรงงานตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลไทยเจริญ
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๓๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกจริงตำบลไทยเจริญจำนวน๒,๒๑๖.๒๓ไร่
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

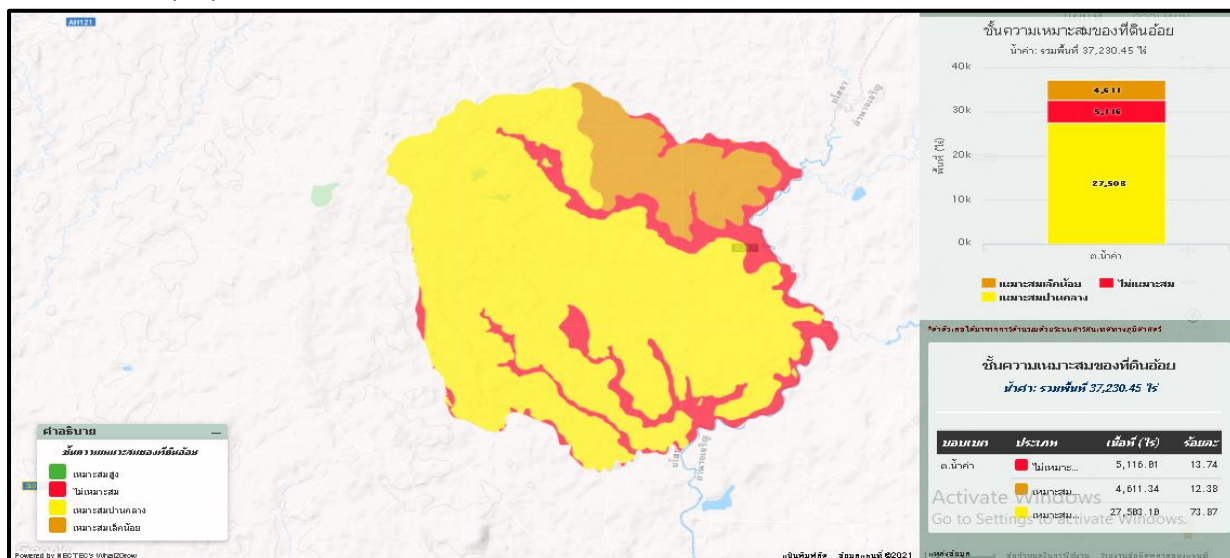
ภาพที่ ๓๘แผนที่แสดงการปลูกจริงตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลไทยเจริญ
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ชนิดสินค้าอ้อยโรงงาน

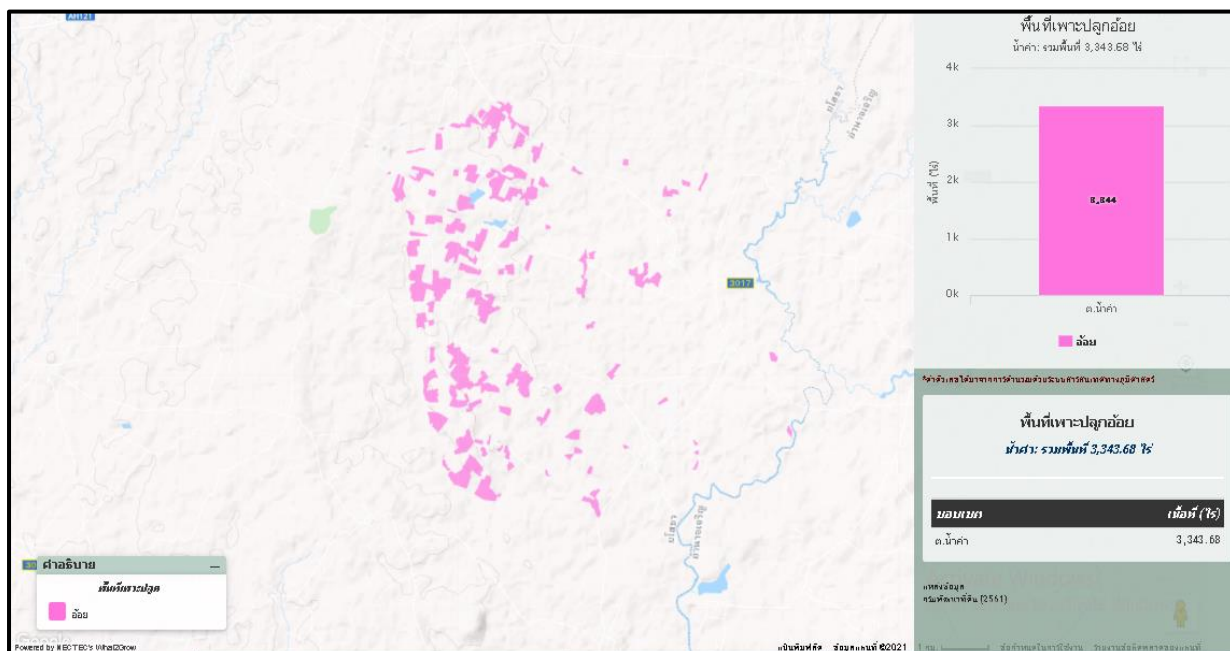
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

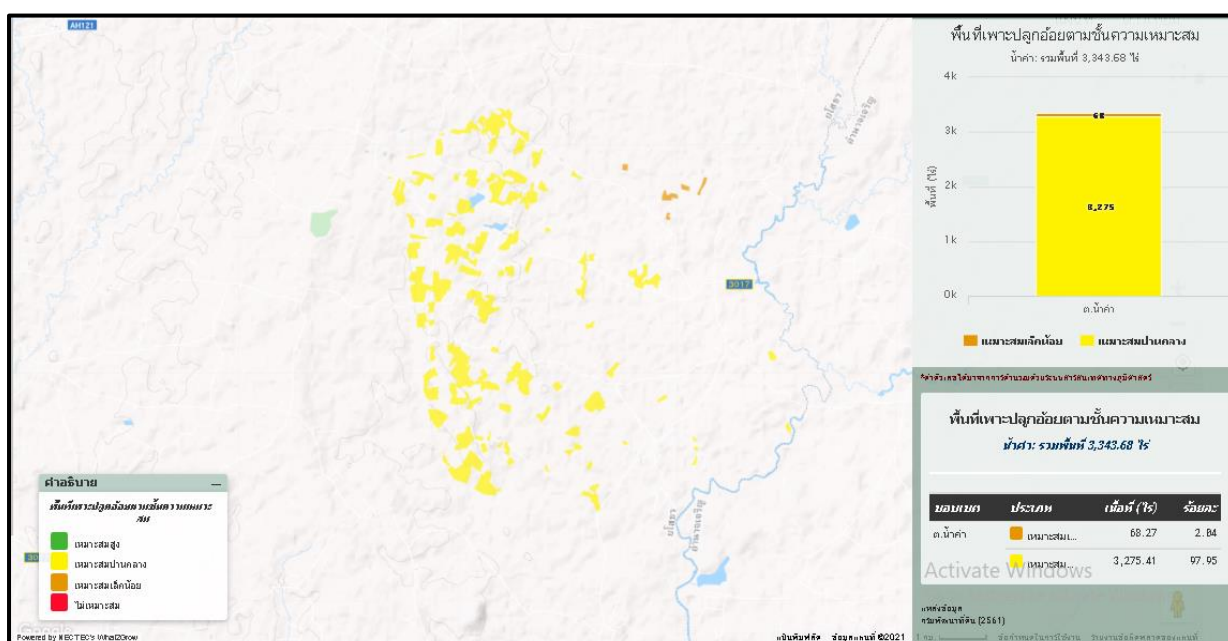
ตำบลน้ำคำ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ทั้งหมดจำนวน ๓๗,๒๓๐.๔๕ ไร่ พื้นที่ที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๗,๕๐๓.๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๘๗ พื้นที่ เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๔,๖๑๑.๓๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๘ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕,๑๑๖.๐๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๗๔และไม่มีพื้นที่เหมาะสมมาก (S๑)

ภาพที่ ๓๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลไทยเจริญ (ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๔๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกจริงตำบลน้ำคำจำนวน ๓,๓๔๓.๖๘ ไร่ (ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๔๑ แผนที่แสดงการปลูกจริงตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลน้ำคำ

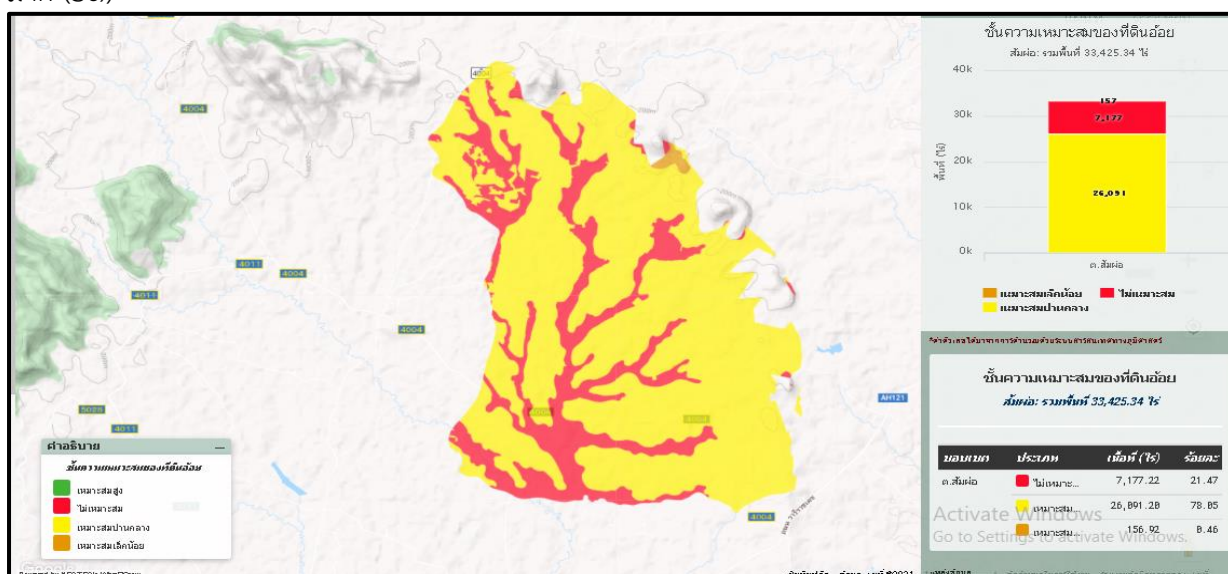
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ชนิดสินค้าอ้อยโรงงาน

๑) พื้นที่ที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

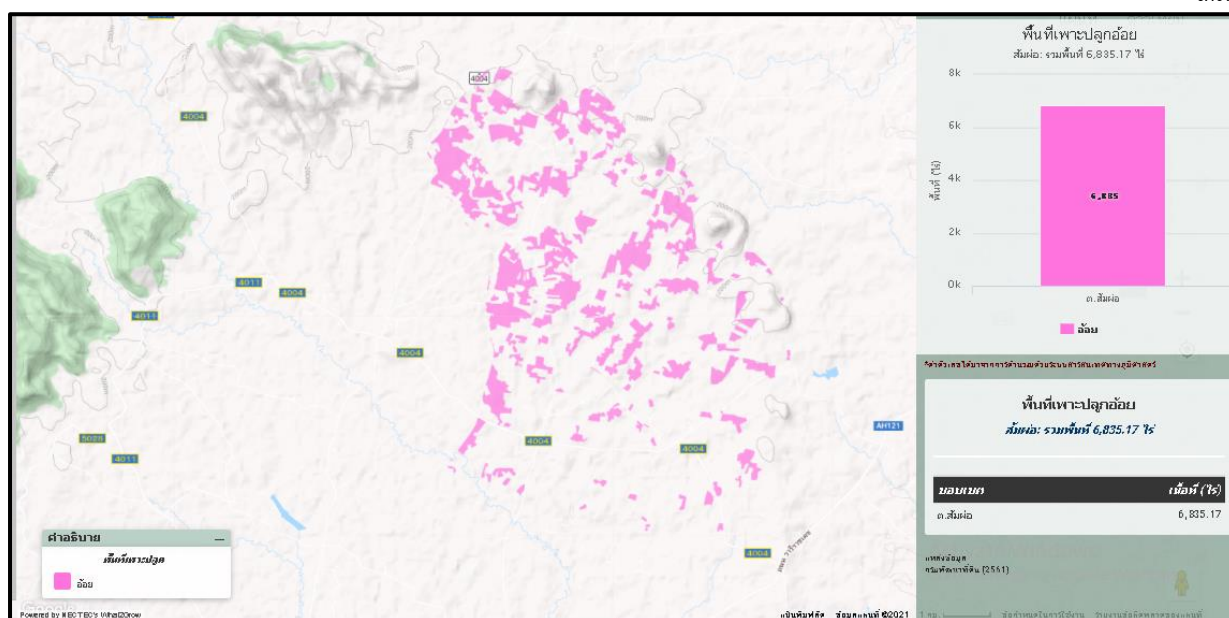
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลส้มผ่อมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ทั้งหมดจำนวน ๓๓,๔๒๕.๓๔ ไร่ พื้นที่ที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๖,๐๙๑.๒๐ คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๐๕ พื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๕๖.๙๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๖ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗,๑๙๗.๒๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔๙ และไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมมาก (S๑)

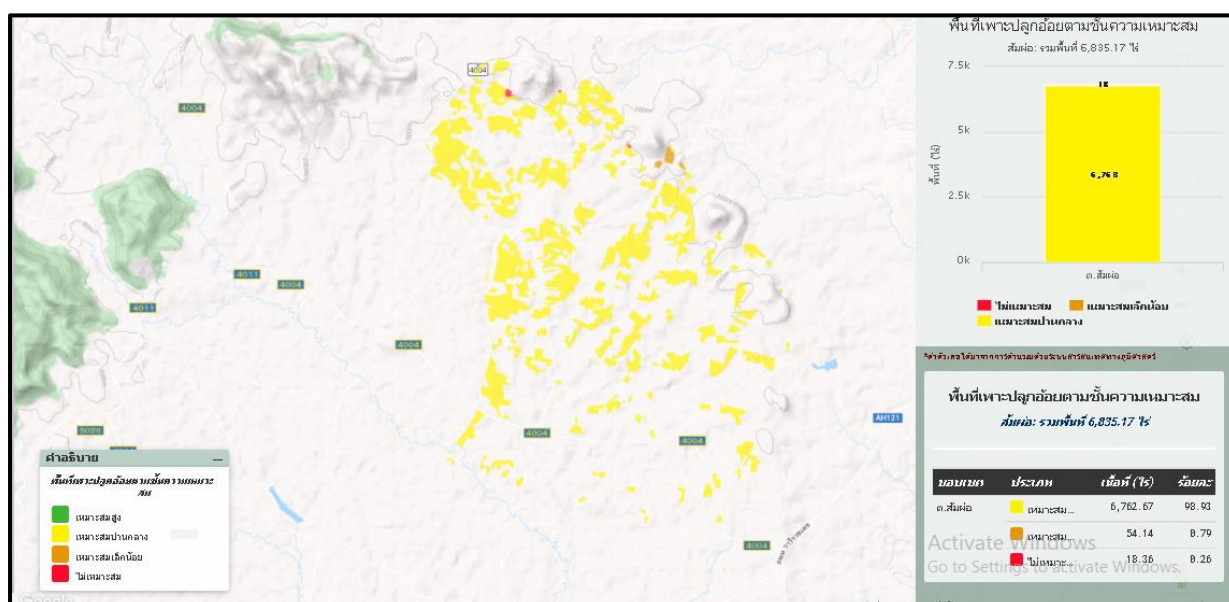

ภาพที่ ๔๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลส้มผ่อ

(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๔๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกจริงตำบลส้มผ่อจำนวน ๖,๘๓๕.๑๗ ไร่
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๔๔ แผนที่แสดงการปลูกจริงตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลส้มผ่อ
(ที่มา : Agri-Map กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๑๖ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
๑. ด้านพื้นที่และทรัพยากร การเกษตร ๑ ทรัพยากรดิน	- สภาพดินส่วนมากขาดความอุดมสมบูรณ์ โดยเป็นดินทรายจัด เป็นส่วนใหญ่ - ดินขาดความอุดมสมบูรณ์และมีสารพิษตกค้าง	๑. ส่งเสริมใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักอัตรา ๑-๒ ตันต่อไร่ไถกลบตอซังพืชลงดินได้แก่ฟางหรือตอซังข้าวต้นข้าวโพดหรือเศษพืชตระกูลถั่วในช่วงการเตรียมดินไถกลบพืชปุ๋ยสดจากพืชตระกูลถั่ว ๒. ส่งเสริมให้เกษตรกรอนุรักษ์ดินและน้ำมากขึ้น	อำเภอไทยเจริญ (ทุกตำบล)	มาก

๒. ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑.แหล่งน้ำไม่เพียงพอ ๒.ขาดเงินทุนหมุนเวียน ๓.โรคและแมลงศัตรูพืชระบาด ๔.ภัยธรรมชาติ ๕.ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ๖.ขาดความรู้ทางวิชาการ ๗.ขาดการรวมกลุ่ม ๘.เมล็ดพันธุ์ข้าวดีมีไม่เพียงพอ ๙.ไม่มีที่ดินทำกิน ๑๐.ต้องการเอกสารสิทธิ์ ๑๑.ขาดแรงงาน ๑๒.ค่าจ้างแรงงานสูง ๑๓.ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ๑๔.ราคาผลผลิตตกต่ำ ๑๕.ต้นทุนการผลิตสูง ๑๖.ขาดเครื่องจักร ๑๗.ขาดงบประมาณสนับสนุนกลุ่ม	๑.น้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้งไม่เพียงพอเนื่องจากแหล่งน้ำไม่สามารถกักเก็บน้ำได้นาน ๒.ประชาชนส่วนใหญ่มีความยากจน การออมมีน้อยและมีหนี้สินมาก รวมทั้งเกษตรกรบางส่วนไม่มีที่ทำกิน ๓. ตลาดสินค้าการเกษตรยังไม่มีประสิทธิภาพและการตลาดในลักษณะต่างๆ ยังไม่ชัดเจน ๔. เทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตการเกษตรยังมีน้อย ๕.ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับกลไกตลาดกลางของประเทศ ๖. ห้างไกลเมือง ทำให้ต้นทุนการขนส่งสูง ๗. โรคแมลงศัตรูพืชเข้าทำลายผลผลิตทางการเกษตร	๑. มุ่งเน้นให้เกิดการผสมผสานกิจกรรม/โครงการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ลงสู่พื้นที่ในลักษณะของการบูรณาการ โดยจะต้องสอดคล้องกับปัญหาและตรงกับความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกร รวมทั้งไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกันและกัน ๒. มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้โดยมีเกษตรกรและชุมชนเป็นศูนย์กลาง และชุมชนจะต้องเป็นผู้คิด ผู้ทำ และผู้ประเมินผลการกระทำด้วยตนเองทุกขั้นตอน ๓.มุ่งเน้นให้ชุมชนมีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง มีการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม (GAP) ไม่ทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และมีความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน ๔. นโยบายโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ของรัฐบาลมีส่วนสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของอำเภอ ๕. ผลักดันผลผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์เป็นที่ต้องการของตลาดในประเทศ รวมทั้งนโยบายครัวไทยสู่ครัวโลก ๖.ส่งเสริมให้ปลูกพืชใช้น้ำน้อยในช่วงหน้าแล้ง	อำเภอไทยเจริญ (ทุกตำบล)	มาก
---	--	---	------------------------------------	------------

๓ ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑.ขาดเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ๒. ขาดมาตรฐานการรับรองคุณภาพ ๓. ผลผลิตไม่ต่อเนื่อง ๔. ขาดองค์ความรู้ ๕. ขาดแหล่งเงินทุน	๑. แรงงานส่วนใหญ่ขาดทักษะและขาดวินัย ๒.การอพยพแรงงานหลังการเก็บเกี่ยว ๓.น้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาสูง รวมทั้งจะส่งผลกระทบต่อปัญหา มีการปลูกพืชเพื่อแปรรูปเป็นพลังงานทดแทน ไปแย่งพื้นที่ปลูกพืชอาหาร เกิดอาหารแพงขึ้นมาได้	๑. นโยบายสนับสนุนกองทุนหมู่บ้านและ OTOP ๒.สนับสนุนการรวมกลุ่มจัดตั้งวิสาหกิจ ขอลินเชื่อเพื่อพัฒนาสินค้า ๓. สนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ YSF ๔. แนะนำให้ปลูกพืชให้ได้คุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด ๕. จัดการอบรมให้เกษตรกรสามารถเรียนรู้และพัฒนาสินค้าให้สามารถได้รับการรับรองคุณภาพ	อำเภอไทยเจริญ (ทุกตำบล)	มาก
--	--	--	------------------------------------	------------

๒.๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๑๗ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S) ๑. มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ๒. มีแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรทุกตำบล ๓. เกษตรกรมีการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้กับการทำการเกษตร	จุดอ่อน (W) ๑. แหล่งน้ำไม่เพียงพอ ๒. ขาดแรงงานด้านการเกษตร ๓. ขาดความรู้ทางวิชาการ ๔. ต้นทุนทางการเกษตรสูง ๕. ขาดเงินทุน ๖. ขาดการพัฒนาคุณภาพสินค้า(brand)
โอกาส (O) ๑. มีแหล่งเงินทุนสนับสนุน ๒. การคมนาคมสะดวก ๓. องค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีมีให้เลือกหลากหลาย	กลยุทธ์เชิงรุก (SO) ๑. ส่งเสริมการทำการเกษตรเชิงท่องเที่ยว (S๑+O๒) ๒. ส่งเสริมการปลูกพืชปลอดภัย (S๓+O๑)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ๑. สนับสนุนการรวมกลุ่มจัดตั้งวิสาหกิจของสินค้าเพื่อพัฒนาสินค้า(W๑+O๑) ๒. สนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ YSF (W๒+O๓)
อุปสรรค (T) ๑. ไม่มีที่ดินทำกิน ๒. ภัยธรรมชาติ ๓. โรคและแมลงศัตรูพืชระบาด ๔. ภาระหนี้สิน	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ๑. แนะนำให้ปลูกพืชให้ได้คุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด (S๓+T๓) ๒. แนะนำการปลูกพืชนอกฤดู (S๔+T๒)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ๑. รณรงค์การใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้เคมี(W๔+T๓) ๒. ส่งเสริมให้ปลูกพืชใช้น้ำน้อยในช่วงหน้าแล้ง (W๑+T๒)
ปจจัยภายใน ภายนอก	จุดแข็ง (S) ๑. มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ๒. มีโรงงานน้ำตาลอยู่ในพื้นที่ ๓. มีแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรรัศมีศรีเทพ ๔. เกษตรกรมีการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้กับการทำการเกษตร	จุดอ่อน (W) ๑. แหล่งน้ำไม่เพียงพอ ๒. ขาดแรงงานด้านการเกษตร ๓. ขาดความรู้ทางวิชาการ ๔. ต้นทุนทางการเกษตรสูง ๕. ขาดเงินทุน ๖. ขาดการพัฒนาคุณภาพสินค้า)

โอกาส (O)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)
๑. มีแหล่งเงินทุนสนับสนุน ๒. การคมนาคมสะดวก ๓. องค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีมีให้เลือกหลากหลาย	๑. ส่งเสริมการทำการเกษตรเชิงท่องเที่ยว(S๑+O๒) ๒. ส่งเสริมการปลูกพืชปลอดภัย(S๓+O๑)	๑. สนับสนุนการรวมกลุ่มจัดตั้งวิสาหกิจขอสินเชื่อเพื่อพัฒนาสินค้า(W๑+O๑) ๒. สนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ YSF (W๒+O๓)
อุปสรรค (T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT)
๑. ไม่มีที่ดินทำกิน ๒. ภัยธรรมชาติ ๓. โรคและแมลงศัตรูพืชระบาด ๔. ภาระหนี้สิน	๑. แนะนำให้ปลูกพืชให้ได้คุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด (S๓+T๓) ๒. แนะนำการปลูกพืชนอกฤดู(S๔+T๒)	๑. รณรงค์การใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้เคมี(W๔+T๓) ๒. ส่งเสริมให้ปลูกพืชใช้น้ำน้อยในช่วงหน้าแล้ง (W๑+T๒)

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑)ส่งเสริมการทำการเกษตรเชิงท่องเที่ยว
- ๒)ส่งเสริมการปลูกพืชปลอดภัย

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๑)สนับสนุนการรวมกลุ่มจัดตั้งวิสาหกิจ ขอสินเชื่อเพื่อพัฒนาสินค้า
- ๒)สนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ YSF

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๑)แนะนำให้ปลูกพืชให้ได้คุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด
- ๒) แนะนำการปลูกพืชนอกฤดู

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๑) รณรงค์การใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้เคมี
- ๒) ส่งเสริมให้ปลูกพืชใช้น้ำน้อยในช่วงหน้าแล้ง

ปัจจัยภายในอำเภอ		ปัจจัยภายนอกอำเภอ	
จุดแข็ง	จุดอ่อน	โอกาส	ภัยคุกคาม
- ด้านเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐาน ๑. เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิและสินค้าเกษตรและส่งออกไปยังจังหวัดภาคกลาง ๒. เป็นแหล่งผลิตสินค้าหัตถกรรมพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงและส่งออก ๓. มีกองทุนหมู่บ้านและกองทุนต่างๆ ในหมู่บ้านที่จะสนับสนุนการประกอบอาชีพของเกษตรกร ๔. องค์กรชุมชน/เอกชนและกลุ่มเกษตรกรทำนาเข้มแข็งเพื่อการสังคมและส่งเสริมอาชีพ ๕. มีแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น สามารถช่วยในการเพาะปลูก ๖. มีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ ๗. มีวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นเด่นชัดโดยเฉพาะงานประเพณีบุญบั้งไฟ ๘. บุคคลากรมีภูมิปัญญาท้องถิ่นหลากหลาย	- ด้านเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐาน ๑. ประชาชนส่วนใหญ่มีความยากจน การออมมีน้อยและมีหนี้สินมาก รวมทั้งเกษตรกรบางส่วนไม่มีที่ทำกิน ๒. ตลาดสินค้าการเกษตรยังไม่มีประสิทธิภาพและการตลาดในลักษณะต่างๆ ยังไม่ชัดเจน ๓. เทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตการเกษตรยังมีน้อย ๔. ข้าราชการตลาดและการกระตุ้นมีน้อย ๕. ภาครัฐขนาดเล็ก (โค กระบือ สุกร) และสัตว์น้ำ มีจำนวนน้อย ๖. ไม่มีระบบชลประทาน ๗. น้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้งไม่เพียงพอเนื่องจากแหล่งน้ำไม่สามารถกักเก็บน้ำได้นาน ๘. แหล่งท่องเที่ยวมีขนาดความน่าสนใจและสิ่งอำนวยความสะดวกมีน้อย	๑. นโยบายสนับสนุนกองทุนหมู่บ้านและ OTOP ๒. ผลผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์เป็นที่ต้องการของตลาดในประเทศ รวมทั้งนโยบายครัวไทยสู่ครัวโลก ๓. ผลผลิตยางพาราเป็นที่ต้องการของตลาดภายในประเทศ และต่างประเทศ ๔. ผลผลิตของมันสำปะหลังยังเป็นที่ต้องการของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ ๕. นโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่งเสริมสนับสนุนการทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ๖. นโยบายโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ของรัฐบาลมีส่วนสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของอำเภอ	๑. พื้นที่บางส่วนประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งซ้ำซาก ๒. ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับกลไกตลาดกลางของประเทศ ๓. นโยบายการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ ๔. ห้างไกลเมือง ทำให้ต้นทุนการขนส่งสูง ๕. โรคแมลงศัตรูพืชเข้าทำลายผลผลิตทางการเกษตร ๖. กระแสวัฒนธรรมต่างประเทศทำให้ชีวิตชุมชนเปลี่ยนไปและพุ่มเพื่อয়จากค่านิยมวัตถุนิยม ๗. การแข่งขันจากบริษัทข้ามชาติเนื่องจากนโยบายเปิดเสรีทางการค้า
๙. แรงงานมีจำนวนมาก และสามารถพัฒนาเป็นแรงงานฝีมือได้ ๑๐. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๙. ถนนในชนบทส่วนมากยังมีสภาพชำรุด ๑๐. การศึกษาในระดับประถมศึกษาของเกษตรกร	๗. ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี ๘. นโยบายโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ของรัฐบาล	๘. น้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาสูง รวมทั้งจะส่งผลให้เกิดปัญหา มีการปลูกพืชเพื่อแปรรูปเป็นพลังงาน

และระดับอาชีวะมีเพียงพอ และมีมหาวิทยาลัยสาขาสามารถศึกษาได้ถึงระดับปริญญาตรี ๑๑. สถานบริการสาธารณสุขทั้งระดับตำบลและระดับอำเภอมีเพียงพอ ๑๒. สถิติอาชญากรรมในพื้นที่ต่ำ - ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑๓. สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปยังไม่ถูกทำลาย - ระบบบริหาร ๑๔. การบริหารงานราชการอำเภอ จังหวัด แบบบูรณาการเอื้ออำนวยต่อการพัฒนา	ส่วนใหญ่ขาดการศึกษาต่อเนื่อง ๑๑. ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีพฤติกรรมสุขภาพอนามัยไม่ดี ๑๒. การอพยพแรงงานหลังการเก็บเกี่ยว ๑๓. แรงงานส่วนใหญ่ขาดทักษะและขาดวินัย ๑๔. เกษตรกรส่วนใหญ่พึ่งพาปุ๋ยวิทยาศาสตร์และสารเคมีตกค้าง ทำให้ดินเสีย และสารเคมีตกค้างทำลายสุขภาพของเกษตรกร ๑๕. สภาพสังคมเริ่มเข้าสู่สังคมสูงอายุ - ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ๑๖. สภาพดินส่วนมากขาดความอุดมสมบูรณ์ โดยเป็นดินทรายจัด เป็นส่วนใหญ่ ๑๗. สภาพป่าในหลายพื้นที่มีปริมาณลดลง เนื่องจากถูกบุกรุก ถางป่า ลักลอบตัดไม้ ๑๘. ประชากรขาดจิตสำนึกการอนุรักษ์ดินและน้ำ	มีส่วนสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทางอำเภอ	ทดแทน ไปแย่งพื้นที่ปลูกพืชอาหาร เกิดอาหารแพงขึ้นมาได้ ๙. ภาวะโลกร้อน ๑๐. ภาวะความผันผวนทางเศรษฐกิจระดับประเทศทั่วโลก ๑๑. ภัยคุกคามจากโรคติดต่อจากภายนอก เช่น หวัด ๒๐๐๙ ใช้หวัดนก ฯลฯ
--	---	---	--

การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอำเภอไทยเจริญ

จากการประมวลข้อมูลสภาพทั่วไปแผนยุทธศาสตร์พัฒนาอำเภอ นโยบายหน่วยเหนือทุกระดับ และการกำหนดปัจจัยประกอบการวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT) สามารถสรุปวิเคราะห์ศักยภาพในแต่ละด้านดังนี้

๑. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ

จากข้อมูลสถานการณ์เศรษฐกิจของอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร เมื่อพิจารณาโครงสร้างการผลิต มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม อำเภอไทยเจริญ สาขาที่ทำรายได้มากที่สุดคือ สาขาเกษตรกรรม (โดยเป็นรายได้จากการปลูกข้าวมากที่สุด) อำเภอไทยเจริญ ในด้านจุดแข็งมีพื้นที่การเกษตรมาก มีเกษตรกรที่มีความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพการเกษตรโดยเฉพาะการปลูกข้าวหอมมะลิ และผลิตภัณฑ์ชุมชน มีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และวัฒนธรรม โดยเฉพาะงานประเพณีบั้งไฟมีถนนเพื่อการขนส่งผลผลิต และการท่องเที่ยวเข้าถึงทุกหมู่บ้าน แต่ในด้านจุดอ่อนพบว่าประชาชนประชาชนส่วนใหญ่มีความยากจนเนื่องจากมีรายได้ต่ำ ค่าใช้จ่ายสูง มีหนี้สินมาก ผลผลิตปศุสัตว์ขนาดเล็ก (โค-กระบือ สุกร) ขนาดเล็ก และสัตว์น้ำยังมีน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่การเกษตร และจำนวนเกษตรกร การตลาดยังไม่ชัดเจน แรงงานส่วนใหญ่ขาดทักษะและชาตินิยม น้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้งไม่เพียงพอ เนื่องจากแหล่งน้ำไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้นาน ระบบชลประทานไม่มี สภาพดินส่วนมากขาดความอุดมสมบูรณ์ โดยเป็นดินทราย ในด้านโอกาส รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนกองทุนหมู่บ้าน ผลิตภัณฑ์ชุมชน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี ผลผลิตทางการเกษตรปลอดภัยจากสารพิษเป็นที่ต้องการของตลาดภายในประเทศ และต่างประเทศ รวมทั้งนโยบายครัวไทยสู่ครัวโลก นโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และ SMEs ส่วนในด้านอุปสรรคพบว่าในพื้นที่บางส่วนประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งซ้ำซาก ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับกลไกของตลาดกลางของประเทศ นโยบายการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ การอยู่ห่างไกลเมืองทำให้ต้นทุนการขนส่งสูง

เมื่อวิเคราะห์ลักษณะจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค การพัฒนาเศรษฐกิจของอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธรแล้วเห็นว่าศักยภาพเศรษฐกิจของอำเภอมีพื้นที่การเกษตรมาก เกษตรกรมีทักษะ ฯลฯ ถ้ามีการพัฒนาการผลิตเกษตรปลอดภัยน่าจะได้ผล โดยเฉพาะการผลิตข้าวหอมมะลิปลอดภัยให้ได้คุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า รองลงไปคือ ส่งเสริมการปลูกยางพารา มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ปศุสัตว์และการประมง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ส่วนการท่องเที่ยวจะต้องพัฒนาสร้างให้โดดเด่น สร้างรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้

๒. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านสังคม

จากข้อมูลสถานการณ์ด้านสังคมของอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร ในด้านจุดแข็ง เมื่อพิจารณาด้านการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน มีผู้เข้าเรียนตามเกณฑ์ การเรียนการสอนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มีประชาชนชาวบ้านและภูมิปัญญาหลากหลาย ด้านสาธารณสุขมีโรงพยาบาล และสถานอนามัย เพียงพอ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอยู่ในเกณฑ์ควบคุมได้

จุดอ่อน ประชาชนยังขาดการศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาในระบบยังมีคุณภาพการศึกษาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานของประเทศ ประชาชนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมสุขภาพ

อนามัยไม่ดี จำนวนบุคลากรด้านสาธารณสุขไม่เพียงพอกับการป้องกันและรักษาโรคแรงงานมีมากแต่ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะ มีภาระหนี้สินครัวเรือน ปัญหาภาวะสังคมความมั่นคงของมนุษย์ในกลุ่มต่างๆ มีการอพยพแรงงานหลังฤดูเก็บเกี่ยวข้าว และมีผู้สูงอายุมากขึ้น

ด้านโอกาสรัฐบาลมีนโยบายพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการศึกษาสาธารณสุข ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส การป้องกันปราบปรามยาเสพติด

ด้านปัญหาอุปสรรค กระแสวัฒนธรรมต่างประเทศทำให้วิถีชีวิตชุมชนเปลี่ยนไปและฟุ้งเฟ้อจากค่านิยมในวัตถุนิยม

เมื่อวิเคราะห์ลักษณะจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคการพัฒนาของอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร แล้วเห็นว่าศักยภาพด้านสังคมมีโครงสร้างการศึกษา สาธารณสุขดีเพียงพอความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินอยู่ในเกณฑ์ควบคุมได้ แต่เพื่อให้เป็นสังคมหน้าอยู่จะต้องเร่งพัฒนาคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน ให้มีความประหยัด มีแผนชีวิตโดยมุ่งเน้นไปที่พัฒนาคนให้มีความรู้ และการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความเป็นอยู่ที่ดีตามเกณฑ์ จปฐ. ให้มีความสุขในพื้นที่ ไม่อพยพแรงงานทั้งนี้เพื่อให้ครอบครัวอบอุ่นสังคมชุมชนเข้มแข็งให้เป็นชุมชนน่าอยู่ให้ได้

๓. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากข้อมูลสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร ในด้านจุดแข็ง เมื่อพิจารณาจำนวนแหล่งน้ำธรรมชาติและน้ำต้นทุน เห็นว่ามีเพียงพอที่จะใช้ในการเกษตรและอุปโภคบริโภคในฤดูฝน ส่วนฤดูแล้งน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ เห็นควรให้ปรับปรุงให้แหล่งน้ำสามารถเก็บกักน้ำเพิ่มมากขึ้น คุณภาพดินทุกหมู่บ้านได้มีการฟื้นฟูปรับปรุงและบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ สำหรับสิ่งแวดล้อมในด้านมลพิษทางอากาศและเสียงในเขตชุมชนมีอยู่บ้าง แต่ไม่อยู่ในเกณฑ์ที่อันตรายต่อสุขภาพของประชาชน

จุดอ่อน แหล่งน้ำธรรมชาติบางแห่งมีสภาพตื้นเขิน รับน้ำเก็บน้ำได้ปริมาณน้อย ทรัพยากรป่าไม้มีจำนวนน้อย เนื่องจากถูกถางเพื่อทำการเกษตร และบางส่วนถูกลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ทำให้มีผลเสียต่อระบบนิเวศสิ่งแวดล้อมส่งผลให้ประสบปัญหาภาวะโลกร้อน คุณภาพดินส่วนมากเป็นดินไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากการใช้ปุ๋ยเคมีมานาน ขาดการปรับปรุงและบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และลักษณะดินเป็นดินทราย คุณภาพน้ำและปริมาณน้ำเสียมีเพิ่มขึ้น ส่วนปริมาณขยะและกากของเสียในเขตชุมชนขนาดใหญ่มีขยะมากขึ้น

เมื่อวิเคราะห์ลักษณะจุดแข็ง จุดอ่อน การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร แล้วเห็นว่าศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอำเภอมีแหล่งน้ำธรรมชาติ และน้ำต้นทุนเพียงพอทำการเกษตรในฤดูฝน ดังนั้นเพื่อพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน จะต้องรณรงค์ให้ประชาชนให้เห็นความสำคัญ และร่วมกับภาครัฐพัฒนา ฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ ป่าไม้ คุณภาพดิน เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ การร่วมกันกำจัดขยะ กากของเสียและลดมลพิษจะช่วยให้ประชาชนสามารถประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

ประเด็นปัญหาสำคัญและโอกาสพัฒนาของอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร

จากการวิเคราะห์และกำหนดปัจจัยประกอบในการวิเคราะห์ศักยภาพ เป็นปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถกำหนด

ประเด็นปัญหาสำคัญ และโอกาสการพัฒนาของอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร เพื่อเป็นข้อมูลนำไปกำหนดวิสัยทัศน์และประเด็นยุทธศาสตร์ที่เป็นไปตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

ลำดับ ความสำคัญ	ประเด็นปัญหาสำคัญ	โอกาสการพัฒนา
๑	ผลผลิตการเกษตรโดยเฉพาะข้าวหอมมะลียูในอัตราต่ำ และราคาผลผลิตต่ำ และไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับกลไกตลาดกลาง (ควรสร้างมูลค่าเพิ่มโดยจัดทำเป็นสินค้าปลอดภัยหรืออินทรีย์)	เพื่อให้ผลผลิตการเกษตร โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น และจำหน่ายได้ราคาสูง สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตร โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิปลอดภัยจากสารพิษ และข้าวหอมมะลิอินทรีย์ เพื่อเพิ่มมูลค่าและรายได้ให้กับเกษตรกร เนื่องจากอำเภอไทยเจริญ เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิ เกษตรกรปลูกข้าวหอมมะลิเป็นจำนวนมาก มีความชำนาญในการทำนา โดยเฉพาะมีศูนย์ข้าวชุมชน และกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกข้าวหอมมะลิปลอดภัย และข้าวหอมมะลิอินทรีย์ จำหน่ายต่างประเทศ ได้แก่กลุ่มเกษตรกรทำนนานาโส กลุ่มเกษตรกรทำนาหนองยอ กลุ่มผลิตข้าวอินทรีย์นิคมปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (นิคม สปก.) เป็นแกนนำในการดำเนินการ ตลาดมีความต้องการทั้งภายในและต่างประเทศ รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมทำการเกษตรโดยเฉพาะข้าวหอมมะลิปลอดภัยและข้าวหอมมะลิอินทรีย์ โดยหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาให้การสนับสนุน วิธีการจัดโซนพื้นที่เป็นรายตำบลให้ชัดเจน กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการผลิต ดังนั้น โอกาสการพัฒนาผลผลิตการเกษตรและข้าวหอมมะลิปลอดภัย และข้าวหอมมะลิอินทรีย์จึงมีมาก จะทำให้ผลผลิตที่สูงขึ้น ราคาที่แน่นอน จัดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ในระดับสูงสุด
๒	โครงสร้างพื้นฐานยังไม่เพียงพอ บริการประชาชน (ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ร้องทุกข์ และปรับถนนให้อยู่ในสภาพดีเป็นประจำทุกปี)	อำเภอไทยเจริญยังมีถนนที่มีสภาพชำรุดเสียหาย เนื่องจากมีรถสัญจร และขนส่งสินค้าเกษตรจำนวนมาก แหล่งน้ำลำน้ำเพื่อการเกษตรส่วนมากตื้นเขินไม่สามารถเก็บกักน้ำได้มาก เกษตรกรร้องขอให้ภาครัฐช่วยเหลือเป็นประจำ รัฐบาลมีนโยบายพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เพียงพอ จึงมีค่อนข้างมากจัดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์อันดับสูงของอำเภอ

๓	ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ ค่าใช้จ่ายสูง เป็นหนี้สิน (ประชาชนส่วนใหญ่ยากจน การออมมีน้อย มีหนี้สินมาก ไม่มีที่ดินทำกิน) มีการเคลื่อนย้ายแรงงานและขาดแรงงานในพื้นที่	อำเภอไทยเจริญเป็นเมืองเกษตรกรรม เกษตรกรส่วนใหญ่ยากจน มีรายจ่ายมากกว่ารายรับ เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูง จำหน่ายผลผลิตได้ในราคาต่ำ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานหลังจากฤดูกาลเก็บเกี่ยวข้าวนาปี ทำให้ขาดแรงงานภาคการเกษตรในพื้นที่ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นหนี้สิน แนวทางการแก้ไขเบื้องต้น จะต้องลดรายจ่ายโดยส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรแบบผสมผสาน และดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร จัดประเด็นยุทธศาสตร์ไว้ในแผนพัฒนาอำเภอ
๔	ดินขาดความอุดมสมบูรณ์และมีสารพิษตกค้าง	เกษตรกรอำเภอไทยเจริญมีการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมีในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรมาเป็นเวลานานหลายปี เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดการปรับปรุงและบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ และมีสารพิษตกค้างในดินและผลผลิตทางการเกษตร รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการทำเกษตรปลอดสารพิษ และเกษตรอินทรีย์ การปลูกพืชปุ๋ยสดการจัดทำปุ๋ยอินทรีย์ให้กับทุกตำบลของอำเภอไทยเจริญ ยุทธศาสตร์จังหวัดและอำเภอ มีประเด็นส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ครบวงจร โอกาสในการปรับปรุงและแก้ไขดินขาดความอุดมสมบูรณ์และสารพิษตกค้างจึงมีแนวทางค่อนข้างมากจัด เป็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาอำเภอ
๕	ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม (มีการบุกรุกแล้วถางป่า)	อำเภอไทยเจริญมีสภาพป่าทางตอนเหนือของอำเภอมียแหล่งน้ำธรรมชาติจำนวนมาก แต่มีปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า การไม่อนุรักษ์ดินและน้ำ ทำให้ทรัพยากรดังกล่าวเสื่อมโทรม ทางแก้ไขจำต้องให้ทุกภาคส่วน ร่วมกันป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ ดังกล่าวให้อยู่ในสภาพดี ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายป้องกันทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย และสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โอกาสแก้ไขพัฒนาจึงมีค่อนข้างมาก จัดเป็นยุทธศาสตร์ไว้ในแผนพัฒนาอำเภอ
๖	ขาดทักษะในการประกอบอาชีพ ประชาชนขาดการศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาในระบบกลุ่มสาระการเรียนรู้ยังต่ำกว่ามาตรฐานระดับประเทศ	อำเภอไทยเจริญมีสถานศึกษาเพียงพอ แต่จากการสำรวจวัยแรงงาน (อายุ ๑๕-๕๙ ปี) พบว่าประชากรส่วนใหญ่ ไม่ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เนื่องจากมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกษตรกรขาดทักษะในการประกอบอาชีพ ทางแก้ไขจะต้องประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเกษตรกรดังกล่าว เข้าเรียนต่อโดยจังหวัดและอำเภอสนับสนุนอาชีพไปพร้อมกับเข้าเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น โอกาสการแก้ไข/พัฒนาให้เกษตรกรศึกษาต่อและเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพจึงมีค่อนข้างมาก จัดเป็นยุทธศาสตร์พัฒนาอำเภอ